Jaargang 104. Dingsdag, 15 Julij 1845. No. 56.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* zijn van voornemen, bij inschrijving met gesloten briefjes aan te besteden:

De LEVERING van de RAAP-, LIJN- en PATENTOLIE, ten dienste der verlichting in deze Stad, gedurende de maanden *Augustus*, *September*, *October*, *November* en *December* 1845, en *Januarij*, *Februarij*, *Maart*, *April* en *Mei* 1846.

De Voorwaarden van deze Levering zullen van heden ter Stads Secretarij ter lezing liggen; terwijl de Briefjes en de Monsters van de Patentolie aldaar vóór of op VRIJDAG, den 18den dezer maand, moeten worden bezorgd.

GRONINGEN, 7 Julij 1845.

Burgemeester en Wethouderen: H. DE RANITZ.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* maken bekend, dat door den Schuttersraad der D.D. Schutterij te *Groningen*, bij inschrijving met besloten briefjes, zal worden aanbesteed:

De LEVERING van 70 ONDEROFFICIERS SCHAKO'S en GARNITURES.

De Modellen en Voorwaarden der Aanbesteding zullen van heden ter Stads Secretarij voorhanden zijn; terwijl de briefjes vóór of op Dingsdag, den 22sten dezer maand, aldaar moeten worden bezorgd.

GRONINGEN, 10 Julij 1845.

Burgemeester en Wethouderen: H. DE RANITZ.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen, ten gevolge de door Zijne Majesteit verleende magtiging, ter kennis van de gegadigden, dat op WOENSDAG, den 30sten dezer maand, des namiddags te 3 uren, in het Raadhuis, door den Heer Notaris Mr. W. LAMAN TRIP, residerende te *Groningen*, in het openbaar ter verkoop zullen worden aangeboden: de aan de Stad *Groningen* toebehoorende **BEHUIZINGEN**, staande tusschen de Groote Markt en de Heerestraat, bewoond geweest door de Heeren VAN GIFFEN en VAN MELSEN; en zulks op de Voorwaarden, welke sedert de voorloopige aankondiging van den 25sten Junij l.l. ter Secretarij voor de Gegadigden ter lezing liggen; zullende de tijd, waarop de gemelde Behuizingen voor het Publiek ter bezigtiging zullen zijn opengesteld, nader worden bekend gemaakt; terwijl inmiddels degenen, die verlangen mogten dezelve vooraf te bezien, zich daartoe bij den Stads Bouwmeester kunnen aanmelden.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen* den 10den Julij 1845.

Burgemeester en Wethouderen: H. DE RANITZ.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

De **STEDELIJKE SCHOOLCOMMISSIE** in de Stad *Groningen* adverteert bij deze, dat de AANGAVE der KINDEREN, voor welke de TOEGANG tot eene der STADS SCHOLEN op den 1sten November aanstaande verlangd wordt, ter Stads Secretarij zal moeten gedaan worden in den loop der maand Julij 1845.

En zal deze tot eens ieders narigt in de *Groninger Courant* worden geplaatst.

GRONINGEN, 30 Junij 1845.

Namens de Stedelijke Schoolcommissie voornoemd:
L. B. LOHMAN, *Secrets.*

De **ONTVANGER** der STEDELIJKE BELASTINGEN te *Groningen* verwittigt bij deze de belanghebbenden, dat de TERMIJN ter BETALING van den STEDELIJKEN OMSLAG op de HUURWAARDE, over der jare 1844, op den 30sten Junij l.l. is verstreken geweest, en waarschuwt alsnog degenen, die nalatig zijn gebleven, die belasting te voldoen, om dezelve vóór of uiterlijk op den 21sten Julij aanstaande aan te zuiveren.

De Ontvanger voornd.:
G. H. DE RANITZ.

RUSLAND.

PETERSBURG, 3 Julij.

Krachtens Keizerlijke dagorder van den 29sten Julij j.l., is Z. K. H. de jonge prins *Frederik* der Nederlanden in het granadier-regement zijns Doorl. Vaders, prins *Frederik*, ingeschreven.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

STUTTGART, 3 Julij.

Heden overleed alhier aan eene hersenontsteking de Nederlandsche zaakgelastigde bij het Hof van Wurtemberg, baron *van de Spiegel.* Hij had den ouderdom van even 30 jaren bereikt. Algemeen wordt zijn verlies betreurd.

Van den 5den. Het oog der Goddelijke Voorzienigheid heeft op eene wonderbare wijze over het leven van onzen geliefden Koning en dat van zijnen koninklijken zoon gewaakt. Heden namiddag had onder hunne leiding in het nabijgelegen Ludwigsburg het gewone vuren der aldaar gekantonneerde artillerie plaats. Terwijl beiden, omringd door de hoogste staf-officieren, hunne waarnemingen over de wapen-oefening maken, springt, naauwelijks drie passen van hen af, eene gevulde granant, werpt Z. M. eenige aardkluiten in het aangezigt, kwetst den generaal *Bartruff* vrij aanmerkelijk, en werkt eindelijk hare geheele kracht tegen den kapitein *von Lindauer* uit, wien zij het onderlijf en beide dijen verbrijzelt; de ongelukkigeheeft eene uiterst pijnlijke operatie moeten ondergaan, waardoor hij wel van de ingedrongene ijzerscherven bevrijd, maar geenszins buiten levensgevaar gebragt is. De oorzaak van het ongeluk is nog niet bekend. Had de granaat hare rigting een haarbreed meer regts genomen, het leven van Z. M. en welligt ook dat van Z. K. H. den Kroonprins ware in onmiddellijk gevaar gekomen. — De Koning heeft den ongelukkigen kapitein terstond zijnen lijfarts, om hem bij te staan, gezonden, en eene gouden snuifdoos, met de in briljanten omzette beeldtenis van Z. M. doen overhandigen, welker geldswaarde op 100 Louisd'or wordt geschat.

FRANKFORT, 6 Julij.

Dezer dagen heeft de bisschop van Maintz eene circulaire aan zijne onderhoorige geestelijken uitgevaardigd, waarbij deze worden uitgenoodigd, om de artikelen uit den Catechismus, handelende over gemengde huwelijken, niet meer op de scholen te behandelen, dewijl, bij een verkeerd overbrengen van het gehoorde van den leeraar, door kinderen uit familiën, waarin gemengde huwelijken bestaan, zoo ligt de vrede in die familiën kan gestoord worden en werkelijk reeds hier en daar gestoord is. Om die reden wil genoemde prelaat, uitgaande van het beginsel, dat gemengde huwelijken, eenmaal wettig gesloten, geldig zijn, en dat dus iedere poging, om den vrede daarvan te storen, onkerkelijk en goddeloos is, met de behandeling van gezegde artikelen gewacht hebben tot den tijd der aanneming van de kinderen in rijperen leeftijd.

Van den 9den. Te Koningsbergen is des avonds van den 4den dezer in eene der voorsteden brand uitgebarsten, waardoor veertien graanpakhuizen met den zich daarin bevindenden voorraad vernield zijn. Ook is een der bolwerken door de vlammen verteerd, maar het beursgebouw, hetwelk groot gevaar liep, is nog behouden gebleven.

— De Koning van Zweden heeft aan de Standen een plan tot een crimineel wetboek voorgelegd, voornamelijk op de grondbeginselen steunende, die in zijn werk over straffen en strafinrigtingen zijn uitgedrukt. De stand der geestelijkheid is als de hevigste tegenpartij van dit plan opgetreden. Een Zweedsche bisschop, *Hedren*, vooral beweert, dat door de aanneming van dit ontwerp de grondslag van het Christendom op gevaarlijke wijze bedreigd wordt, dat 't welk eischt, dat op eene misdaad noodzakelijk straf als straf moet volgen, en dat door verderfelijke philantropische beginselen van onzen weekhartigen tijd met zijne inrigtingen — tot verbetering der misdadigers — het kwaad in eene ziekte der ziel veranderd wordt.

— De hoogleeraren *von Sybel* en *Gildemeister*, van de hoogeschool te Bonn, welke in eene strenge historische kritiek met zooveel scherpte de echtheid van den H. Rok te Trier hebben bestreden, zijn beide te gelijkertijd naar de hoogeschool te Marburg beroepen. Men zegt, dat deze beroeping op verlangen van den Keurprins, mede-regent, zelven geschied is.

Van den 10den. Men schrijft uit Zwitserland, dat den 6den dezer de Jezuïten *Burgstaller* en *Simmen*, in de Franciskaner kerk te Lucern, hunne eerste predikatiën hebben gehouden, in welke zij zich echter geheel verwijderd van de politiek hielden. De kerk was met toehoorders van alle partijen opgepropt vol.

KEULEN, 10 Julij.

Naar wij zoo even vernomen hebben, heeft de mildheid des Keizers van Oostenrijk ter gunste van den Keulschen Dombouw eene schitterende nabootsing gevonden. De Koning der Nederlanden, namelijk, heeft zoo even aan de Keulsche Domburg-vereeniging 1000 florijnen ten geschenke gemaakt, en zoo is dan de Koning-Groothertog de eerste Duitsche Bondsvorst, die op eene zoo waardige en grootmoedige wijze het voorbeeld des Keizers gevolgd heeft.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 7 Julij.

Er zijn in den loop dezer week weder veertien nieuwe spoorweg-ontwerpen alhier in het licht verschenen. Onder deze is een geprojecteerde spoorweg in Engelsch Guyana, namelijk van Demerary naar Berbice over Essequebo.

— Den 11den Junij is het Museum van Philadelphia afgebrand; men vermoedt, dat het vuur aangelegd is. Onder de vernielde kunstwerken behooren fraaije kopijen van *Titiaan's Venus*, de Graciën van *Canova*, *Hebé* en *Venus*, een kolossaal borstbeeld van *Napoleon* door *Canova*, vele schilderijen van oude meesters, enz.

— De toestand van Ierland begint zorgwekkend te worden, de tijdingen van dáár zijn niet dan rampverhalen; moorden, die er elkander als onafgebroken opvolgen, vervullen dat ongelukkig land met angst en afschuw; eene onbekende magt schijnt een schrikbewind te hebben ingesteld. In de graafschappen van Wicklow, van Fermanagh, van Cavan en van Leitrim is geheel de bevolking te wapen geloopen en kent de verbittering der partijen geene grenzen meer. Een dier feiten van onmenschelijke wraakoefening, waarvan de geschiedenis van Ierland maar al te veel voorbeelden levert, heeft vooral het zijne toegebragt, om die verbittering ten top te voeren. Den 23sten Junij ll. keerde een regter uit het graafschap van Cavan, de heer *Bell*, te twaalf uren des middags, van het bijwonen der godsdienstoefening, in een open rijtuig met twee zijner kinderen ten zijnent terug. Op den weg ontmoette hij een' landman, die met gekruiste armen een kort pijpje liep rooken. Bij het voorbijrijden van het rijtuig, keerde de man zich eensklaps om en loste hij een pistoolschot op den heer *Bell*, die doodelijk aan het hoofd getroffen ter nederzeeg, en onder het stamelen van de woorden: *groote God!* den geest gaf. Het verschrikte paard ging op hol: een der kinderen stortte uit het rijtuig, waarvan een wiel het over een der armpjes ging. De moordenaar sprong inmiddels over eene heg en vervolgde wijders, zijn pijpje blijvende rooken, bedaard zijn' weg over de velden. Er waren vele lieden langs den weg; de broeder van den heer *Bell*, die met zijne vrouw in een ander rijtuig volgde, bijna lam zijnde, was buiten staat den moordenaar na te zetten. De vrouw wees de voorbijgangers op den dader, roepende: ziedaar den moordenaar! in Gods naam, houdt hem aan! Maar de voorbijgangers hielden zich, alsof zij niet hoorden, en onder de menigte, die zich weldra rondom het lijk van den verslagene verzamelde, was er niet een enkele, die zich de zaak van het regt wilde aantrekken. Trouwens dit gaat altijd zoo in Ierland. Het volk weet, dat de moordenaar niet anders is, dan de voltrekker van een geheim, maar vreesselijk vonnis; dat het zelfs niet zelden de wraakoefening is over iets, dat hem persoonlijk in het allerminst niet aanging, en dat hij blootelijk de arm is, waaraan het toebrengen van den slag opgedragen is geweest. Den loop van zulk eene strafvoltrekking te willen stuiten, is een volgend vonnis over zich zelven halen. Niemand verstout zich dus ooit, zich te verzetten tegen de uitoefening van dit gerigt, waaraan men den naam van veldgerigt (*agrarian law*) gegeven heeft.

De door ons vermelde moord, op eenen Zondag, op den grooten weg, bij klaar helderen dag gepleegd, heeft de tusschen de beide partijen wrokkende verbittering niet weinig vermeerderd. De heer *Bell* was een der hoofden van de Oranje-partij. Den eigen dag van den aan hem gepleegden moord is het wachtwoord aan al de aanklevers van die partij gegeven. Van dorp tot dorp, van pachthoeve tot pachthoeve overgebragt door mannen te paard, die het de een van den ander' overnemen, kan zulk een alarmkreet gemakkelijk vijf of zes mijlen in twee of drie uren tijds doorloopen. Ettelijke honderden van de Oranje-partij hielden jagt in de bosschen en over de velden, tot opsporing van den moordenaar, maar te vergeefs. Waarschijnlijk had hij reeds een ander graafschap bereikt, van waar hij slechts naar het zuiden had over te steken, om geene vervolging meer te duchten te hebben. De Protestanten hielden voorts eene plegtige bijeenkomst aan het huis van den vermoorden. Omstreeks de drieduizend gewapende mannen liepen er bijeen, de verschrikkelijkste eeden van wraak en van wedervergelding tegen de Roomsch-Catholijke priesters uitbrakende. De lijkstaatsie, door dit dreigend geleide vergezeld, trok het landschap door, en men heeft het slechts aan de tegenwoordigheid van een sterk detachement troepeten danken, dat er geene bloedige botsingen tusschen de beide partijen hebben plaats gehad.

Van den 9den. Men meent in het zekere onderrigt te zijn, dat Z. M. de Koning der Nederlanden op of omtrent den 15den dezer hier aankomen en het voor hem in gereedheid gebragt gedeelte van Mivarts hôtel betrekken zal. De terugreis van HH. MM. den Koning en de Koningin der Belgen zou op aanstaanden maandag, den 14den dezer, bepaald zijn. Zij keeren, zegt men, onmiddellijk naar Brussel weder, en nemen den togt niet over Parijs, zoo als eerst gemeend was.

— In de zitting van het Huis der Gemeenten heeft de heer *Milnes* de aandacht gevestigd op de tegenwoordige wijze van teregtstellingen en de droevige gevolgen, die zij voor de openbare zedelijkheid heeft. De spreker verlangde autorisatie tot het voordragen van een ontwerp van wet, die aan de regters vergunt, om, bij het uitspreken van een doodvonnis, de uitvoering in de gevangenis te doen plaats hebben. Deze vergunning is door den Staat van Pensylvanië gegeven, en dit voorbeeld is door de noordelijke Staten der Unie gevolgd. In New-York, Massachusetts, Maine, Jersey, Maryland en Ohio hebben de teregtstellingen in de gevangenis plaats, en de ondervinding heeft geleerd, dat, wanneer zij niet tot een openbaar schouwspel gemaakt worden, zij de belangen der justitie en der menschelijkheid meer bevorderen. De veroordeelde ondergaat zijne straf in tegenwoordigheid van de autoriteiten der stad, van den gouverneur en geneesheer der gevangenis, en van eene jury van 30 a 40 personen, daartoe verkozen, en jury van executie genoemd. Deze personen zijn belast, om zich van de toepassing der wet te vergewissen en de klok der gevangenis kondigt het werk der geregtigheid aan, waarna het proces-verbaal der uitvoering in de stad wordt aangeplakt en openbaar gemaakt. De heer *Milnes* wilde het zelfde stelsel in Engeland ingevoerd hebben.

— In den *Mobile Daily Advertiser* wordt de ontdekking van de overblijfselen van een ante-diluviaansch gedrogt vermeld van zoodanigen omvang, als men tot heden nog niet had gevonden.

De ontdekker is de natuurkundige dr. *A. C. Koch*, die in 1840 in den staat Missouri het skelet van het groote Missourium aan den dag bragt. De vond is gedaan in den staat Alabama, graafschap Washington, niet verre van Mobile, in gelen kalksteen. De beschrijving van dit kolossaal dier, door dr. *Koch* gegeven, komt hierop neder:

Men kan dit dier den koning der koningen van het kruipend gedierte noemen. Het bijna geheel volledige skelet, door mij gevonden, heeft eene lengte van 104 voeten. De vaste deelen van den ruggegraat zijn 14—18 duimen lang, hebben 8—12 duimen doorsnede en wegen door elkander 75 ponden. De zeer lange kinnebakken bevatten 40 snijtanden, 4 hondstanden en 8 kiezen. Allerwaarschijnlijkst behoorde het dier tot de vleeschvretende. De oogen moeten zeer groot en ver uitstekend geweest zijn; uit eene soort van vinnen, welke onder deze overblijfselen worden gevonden, blijkt, dat het dier de groote rivieren en den Oceaan bewoonde. Dr. *Koch* heeft dit dier den naam van *Zeulodon Sillimanii* gegeven.

— Het te New-York verschijnende dagblad *the Sun* bevat eene uitnoodiging aan het schoone geslacht, ten einde 5000 jonge dochters zich naar Texas zouden begeven ter voorziening in de huiselijke genoegens van 5000 jonge manspersonen, die, bij hunne emigratie naar dat land, alleenlijk zijn bedacht geweest op het medenemen van hunne geweren. Een schip ligt in de haven van New-York gereed, om de trouwlustigen, zoo het getal slechts toereikend zij, naar Texas over te brengen.

— De *Tribune*, een dagblad van New-York, spreekt van een nieuw plan, om Engeland met New-York in communicatie te brengen door middel van een' elektrieken telegraaf van Morse. Het geldt niet minder, dan het spannen van een' goed bedekten draad koper van de dikte van eene pijp van Nieuw Schotland naar de kust van Ierland. Het middel zou volgens den ontwerper dáárin bestaan, om de draden in rollen te brengen, en ze aan boord van een stoomvaartuig zóó te plaatsen, dat zij zich ontrolden en neerzakten, naarmate het vaartuig vorderde in de gansche breedte van den Atlantischen Oceaan. — Door hunne zwaarte zouden zij diep genoeg zakken, zoodat geen vaartuig ze met de kiel konde bereiken, vooral wanneer ze aan beide zijden werden gebragt op rotsachtige oevers, buiten bereik der ankers. Twee ongevallen konden dan slechts schade toebrengen: de breuk van den draad door eigene zwaarte, en de vernieling van den beschermenden koker, waarin hij besloten zou zijn. — Door zulk eene telegrafische gemeenschap zouden de wederzijdsche berigten tusschen New-York en Engeland en het vasteland van Europa in den tijd van een uur worden overgebragt!

Van den 10den. De Kamer der Gemeenten heeft, in hare zitting van gisteren, met 116 tegen 108 stemmen de wetsvoordragt verworpen, waarbij de heer *Macaulay* alle godsdienstige eeden in de hoogescholen van Schotland wenschte afgeschaft te zien.

— Gretna-Green, het toevlugtsoord van vermetele schakers, waar de oude smid zoo menigen huwelijksband geklonken heeft, wordt, althans wat dezen industrie-tak betreft, met een' harden slag bedreigd; want lord *Brougham* heeft het voorstel uitgebragt, dat, te rekenen van den 1sten Januarij 1846, alle aldaar gesloten huwelijken zullen nietig zijn, indien niet de jonge luidjes *minstens gedurende drie weken* zich aldaar hebben opgehouden vóór den dag, op welken de feestelijke handeling wordt voltrokken.

FRANKRIJK.

PARIJS, 8 Julij.

In de zitting van de Kamer der Gedeputeerden van den 5den Julij zijn de rapporten over eene menigte petities voorgelezen. Onder deze was er eene van reeders der visscherij en haringzouters, houdende verzoek, om den invoer in Frankrijk van visch door buitenlandsche visschers te verbieden. Omtrent deze petitie is overgegaan tot de orde van den dag.

— Men vraagt elkander steeds, of pater *Roothaan* door vrees of door overtuiging tot toegevendheid is gebragt, om de Jezuïten uit Frankrijk te helpen verbannen? Daar zulks voor hem eene bittere pil is geweest, om in te nemen, is men overtuigd, dat veel moet hebben bijgedragen, om hem daartoe te brengen. Met weerzin en spijt is hij daartoe gedwongen, en de heer *Rossi* had gelijk, toen hij zeide, in zijne zending te zullen slagen. De Paus wist wel, dat, als Frankrijks wetten spreken, toegevendheid het beste is, om naderhand met omwegen te verkrijgen, wat met geweld niet kan. De Koning heeft een' eigenhandigen brief aan den Paus geschreven: men weet niet, of dat middeltje gewerkt heeft. De Koningin heeft hem present gezonden eene prachtige driedubbele pauselijke kroon. Dit present is meer dan 100,000 frs. waard, en is vergezeld gegaan van een' eigenhandigen brief van de Koningin. De Paus heeft dien brief beantwoord met beleefd te bedanken voor dit kostelijk geschenk.

— De Franschen zijn in het algemeen geene vrienden en navolgers der Russen, alleen komen zij daarin met hen overeen, dat zij de Jezuïten niet in hun land kunnen dulden. De reden mag wel daarin liggen, dat beiden hun regt om te regeren niet aan eene andere magt, dan aan de wettige, willen toevertrouwen, en de Jezuïten daarin voor hen te gevaarlijke mededingers zijn. In kleine Staten, als België, Nederland, enz. zijn zij nog gevaarlijker, omdat deze geene veerkracht genoeg bezitten, om de heerschzucht der navolgers van *Loijola* te beteugelen.

— In St. Etienne is eene uitvinding gedaan, van welke reeds de oudheid, echter meer als fabel, gewaagt. Zij bestaat daarin, het witte doorzigtige glas in kouden toestand even zoo smeedbaar te maken, als in de hoogste gloeihitte. De uitvinder geeft aan deze massa den naam van Silicon; hij heeft op het stadhuis aldaar proeven van zijne uitvinding ten toon gesteld. Het glas is volkomen wit, even doorzigtig als kristal, en kan boogswijze rond en zoo vlak uitgesmeed worden, als ieder ander metaal.

Van den 9den. Het lijdt geen twijfel, of de leden van de orde der Jezuïten, thans in Frankrijk gevestigd, zullen ten spoedigsten last van hunne geestelijke overheid ontvangen, om hunne vereenigingen, als zoodanig, en hunne noviciaten te ontbinden. Het bewind van den heer *Guizot* heeft, met het bereiken van dit doel, geene minder bezwaarlijke zaak volbragt, dan met het sluiten van het verdrag met Engeland, ten aanzien van het te keer gaan van den slavenhandel.

— Indien wij wél zijn onderrigt, zou het volgende hebben plaats gehad in de vergadering van den raad der congregatie der Jezuïten te Rome, ter zake van de zending, aan den heer *de Rossi* toevertrouwd.

Deze raad bestaat uit 9 leden. Reeds bij den aanvang der onderhandelingen met de congregatie zouden vijf leden zich voor de terugroeping der Jezuïten uit Frankrijk, of voor hunne verspreiding hebben verklaard. Na de discussie zouden twee andere leden zich bij de vijf eersten hebben gevoegd en het besluit zou zijn genomen met eene meerderheid van zeven tegen twee stemmen.

— Sedert eenige dagen is de warmte in deze hoofdstad ongemeen drukkend. Men verhaalt, dat het asphalt op het voetpad van de plaats de la Concorde door de hitte zoo glibberig is geworden, dat eene ligt geschoeide dame daardoor de zolen harer satijnen laarsjes verloren heeft.

Van den 10den. De Koning is gisteren naar Parijs gekomen; de ministers waren daarvan verwittigd en haastten zich, om Z. M. op het paleis te ontvangen; doch de aankomst van den maarschalk *Soult* werd vertraagd door een ongeval, dat intusschen geene ernstige gevolgen heeft gehad. De as van het rijtuig, waarin de minister was gezeten, brak plotseling, toen men tot op de hoogte der kazerne van de kade d'Orsay was gekomen, ten gevolge waarvan de bak der koets over de regterzijde viel, en 20 tot 25 schreden over de straatsteenen werd voortgesleept, alvorens de koetsier de paarden konde ophouden. De lijfknecht werd een eind weegs heengeslingerd, doch vermits hij onbezeerd was gebleven, spoedde hij zich naar het rijtuig, om door het vrijgebleven portier den maarschalk op te trekken, die door de rijtuigkussens niet was behoed gebleven tegen eenige kneuzingen, en zich in eene onaangename houding bevond. Zoodra de maarschalk op de beenen was geholpen, begaf hij zich, steunende op zijnen lijfknecht, naar de Tuilleriën; daar gekomen, werd hij in bijzijn des Konings adergelaten, waarna een hofrijtuig hem naar zijne woning terug voerde.

— De Regering heeft, zegt men, berigt ontvangen van de komst naar Parijs van den provinciaal-generaal der Jezuïten-orde, welke uit Rome herwaarts wordt gezonden, om den verkoop der goederen, welke de orde in Frankrijk bezit, te besturen. Men zegt reeds, dat eene der door den Staat geautoriseerde geestelijke vereenigingen aan de Jezuïten eene belangrijke som voor hun gesticht in de *rue des postes* geboden heeft.

Van den 11den. De Kamer der Pairs heeft eenen aanvang gemaakt met de discussie over het ontwerp betrekkelijk den spoorweg van Parijs naar Lyon. In den loop dier zitting heeft de prins van de Moskowa het ministerie geïnterpelleerd wegens een middel van verdelging, dat door den kolonel *Pelissier* tegen eenen volksstam van Dahra in werking is gebragt. Deze officier, zich hebbende willen meester maken van eenen stam, die in eene diepe grot was gevlugt, heeft den ganschen stam, bestaande in duizend menschen, doen omkomen door vuur voor den ingang des hols aan te steken en die ongelukkigen in den rook te doen stikken. De president van den raad der ministers verklaarde zoodanige daad af te keuren.

— Pater *Moirez*, bekende Jezuït van het huis in *Rue des Postes*, is heden van hier naar Rome vertrokken. Het blijkt, dat *de Moniteur* de waarheid heeft gezegd, toen dat blad berigtte, dat de vaste goederen der Jezuïten moeten verkocht worden. Dit berigt is door de Jezuïtischgezinde dagbladen tegengesproken, op grond, dat het voor hen zoo onaangenaam was. De verkooping moet binnen een' bepaalden tijd, hetzij publiek hetzij onder de hand, plaats hebben. De opbrengst moet naar de congregatiekas te Rome worden gezonden. De bijzondere eigendommen der Jezuïten zullen onder de bescherming der wet blijven.

BELGIE.

BRUSSEL, 9 Julij.

Gisteren zijn de bureaux van het ministerie der publieke werken alhier het tooneel van een zeer beklagelijk geval geweest. Omstreeks elf uren deed de heer *Bareel*, chef van de divisie der posterijen, een' beambte dier divisie, *F. G. Egon* geheeten, van Neufchâteau in het Luxemburgsche geboortig en thans adjunct-commies in de divisie, bij zich in zijn vertrek roepen, om hem kennis te geven, dat hij, op een traktement van 1560 fr., tot een ambt bij de ambulante dienst in de provincie Luik benoemd was; die 1560 fr. maakten eene vermeerdering van 560 fr. op zijne tegenwoordige bezoldiging. Ondanks dit voordeel, scheen de beambte over zijne benoeming niet zeer voldaan, en na met zijnen chef hierover eenige woorden gewisseld te hebben, trekt hij plotseling een paar pistolen uit zijn' zak, en lost die achter elkander op den heer *Bareel*; een der kogels trof slechts den muur, de ander raakte den heer *Bareel* in de linkerzijde, maar gelukkig eenen knoop van den rok ontmoet hebbende, veroorzaakte hij slechts eene geringe kneuzing. Op het geluid der pistoolschoten was de bode naar binnen geloopen en poogde den moordenaar te grijpen, doch deze, een dolkmes openende, kwetste den man aan de hand, en snelde den gang door naar de deur, met welke de bureaux in de Villa-Hermosastraat uitkomen. Door onderscheidene personen vervolgd, bereikte hij de Isabellastraat, waar hij woonde, sloot zich op, en een oogenblik daarna rolde zijn lijk over den vloer; hij had aan zich zelven regt geoefend en zich met eene pistool door het hoofd geschoten. Wat de beweegredenen van zijn gruwelijk bedrijf geweest zijn, wordt nog niet gezegd.

— De heer *Guillaumot*, welke als bewindhebber naar Guatimala is gezonden, doch van daar is terug gekeerd, heeft het bestuur van het genootschap der kolonisatie, voor eene som van 25,000 fr., welke hij beweert, dat aan hem verschuldigd is, in regten betrokken.

— De generaal *Klein Duimpje* is gedagvaard, om als getuige voor den regter ter instructie te verschijnen, tot het geven van inlichtingen omtrent den te zijnen nadeele gepleegden diefstal in de zaal der Philharmonie.

Van den 11den. Aan de ijverige nasporingen der policie is het gelukt, aan generaal *Klein Duimpje* de bij eene zijner vertooningen hem ontstolene voorwerpen terug te bezorgen.

— Bij menschen-geheugen heeft men de veldvruchten, inzonderheid de granen, niet zoo voordeelig zien staan, als in dezen zomer, die zich na zulk eenen ongemeen langdurigen en strengen winter zoo ongunstig liet aanschouwen. Dezer dagen vertoonde men aan de korenmarkt te Brussel roggestengels van 9 voeten lengte met zeer goed gevulde aren.

Van den 12den. Men zegt, dat eene groote katoenfabrijk te Gent, waarin Koning *Willem II* voor een aanzienlijk kapitaal is betrokken, zich buiten staat bevindt, om aan hare betalingen te voldoen. Een gevolmagtigde des Konings heeft zich derwaarts begeven. Er worden pogingen in het werk gesteld, om met de schuldeischers tot eene minnelijke vereffening te geraken.

— Het *Journal de la Belgique* meldt, dat onderscheidene Jezuïten, uit Frankrijk komende, te Brugelette bij Ath zijn aangekomen.

ANTWERPEN, 6 Julij.

Te Exaerde in Oost-Vlaanderen is een man, die van eene koe, welke ziek was, gegeten had, den daarop volgenden dag gestorven, terwijl twee anderen, die hem in het slagten behulpzaam geweest en met bloed besmet waren geworden, gezwellen hebben gekregen, welke van een' gevaarlijken aard zijn, waarom misschien wel hunne handen zullen moeten afgezet worden.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 9 Julij.

Eergisteren heeft Z. M. het groote concert, hetwelk door den beroemden *Vieuxtemps* in den schouwburg gegeven werd, met zijne tegenwoordigheid vereerd. Na gedurende het concert bij herhaling de levendigste blijken van bewondering van zijn zeldzaam groot talent te hebben ontvangen, heeft de toonkunstenaar het genoegen genoten, ook van Z. M. een schitterend bewijs van goedkeuring te erlangen, door de toezending der orde-teekenen van de Eikenkroon.

Van den 11den. Heden avond te 8 uren zijn alhier op het terrein van den Hollandschen ijzeren spoorweg bij het stations-gebouw proeven genomen met het werktuig, onder den naam van *de Redder*, bestemd *tot het krachtdadig helpen blusschen van brand en het aan de vlammen ontvoeren van personen en goederen.*

Het daarbij opgekomen publiek, waaronder de hoofden van verschillende departementen, de heer burgemeester, het personeel van geheel het brandwezen, de militaire autoriteit, de hoofdbeambten der policie en verschillende commissiën uit de brandwaarborg-maatschappijen hebben allen meer dan een uur, tot in alle bijzonderheden toe, de werking van dezen uitmuntenden toestel met het hoogste genoegen gadegeslagen. Het infwaardig voorbeeld des Konings, die in Nederland het eerst van allen zich voor Hoogstdeszelfs bijzonder gebruik dit werktuig heeft aangeschaft, had ook reeds van elders belangstellende personen doen opkomen, om zich van de waarde der machine verder te komen overtuigen; het laat zich alzoo aanzien, dat alzoo ons land zal voorgaan, om deze voor de maatschappij zoo hoogst weldadige uitvinding in Europa algemeenen ingang te doen verwerven. Ook van andere steden in ons vaderland zijn reeds navragen, betrekkelijk den *Redder*, ingekomen bij de voor ons koningrijk gekozen administratie, domicilie houdende te 's Gravenhage, aan de Paveljoensgracht, wijk N, no. 121, ten huize van den heer dr. *Wap*, die bij magte is, deswege alle vereischte inlichtingen te geven, en die zich reeds met de verschillende fabrikanten binnen het rijk heeft verstaan, om in het kortst mogelijk tijdsbestek, de levering der gevraagde werktuigen te kunnen bewerkstelligen.

Wij vernemen ook, dat onderscheidene brandwaarborg-maatschappijen, in haar welbegrepen belang, er op bedacht zijn, om met de administratie van den *Redder* in overeenkomst te treden, ten einde zich van dit voortreffelijke hulpmiddel tot blussching bij brand en redding van personen en goederen, in gebruik te verzekeren, allereerst voor die hoofdsteden in het land, waar zij den uitgebreidsten werkkring te vervullen hebben.

— De *Staats-Courant* bevat heden de wet van den 19den Junij 1845, waarbij wordt vastgesteld een nieuw Tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer.

— Bij besluit van den 8sten Julij is door Z. M. benoemd tot subst.-officier bij de arrond. regtb. te Assen, mr. *P. Hofstede*, thans substit.-officier te Winschoten.

Van den 13den. Men verzekert, dat 's Konings reize naar Engeland weldra zal plaats hebben, en dat Z. Exc. de minister *Baud* Hoogstdenzelven derwaarts zal vergezellen.

AMSTERDAM, 13 Julij.

De Amsterdamsche haring-jager is alhier gearriveerd met 210 tonnen maatjes en volle haringen.

— De Tweede Klasse van het Koninklijk Nederlandsche Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten heeft zich onlangs gewend tot het Rijksbestuur, ter wering zoo veel mogelijk en afschaffing van eene hier te lande heerschende gewoonte, die inzonderheid den briefstijl belemmert en daaruit alle losheid en gemakkelijkheid verbant. Terwijl de Franschen en Engelschen in hunne brieven geene andere titels gebruiken dan die, van welke zij zich in hunne gesprekken bedienen, wordt bij ons met *Edel Groot-Achtbaarheden*, *Hoog- en Wel-Edel-Gestrengheden*, *Hoog-Wel-Geborenheden* en vele dergelijke, *in het ligchaam der brieven*, de stijl overladen en verduisterd. En daar de voormelde woorden vrouwelijk en de personen, aan welke de brieven geregt worden, meestal mannelijk zijn, ziet men zich telkens in den moeijelijken tweestrijd gebragt, om òf, bij eene naauwgezette opvolging der taalregelen, door het gebruik van vrouwelijke voornaamwoorden in den derden persoon van het werkwoord stuitend, zoo niet eenigzins belagchelijk te worden, òf, ondanks beter weten, tegen de taal zelve te zondigen.

De Klasse heeft, bij adres aan den minister van binnenl. zaken, de aandacht der Regering op dit punt gevestigd, en eerbiedig in overweging gegeven, om, door voorbeeld en aandrang bij anderen, eene meer eenvoudige titulatuur *in het ligchaam der brieven* in te voeren, waardoor eenvoudigheid en gemakkelijkheid in den briefstijl zouden bevorderd, en tevens een niet onbelangrijke wenk zou gegeven worden, dat ook het Rijksbewind het belang onzer schoone moedertaal allezins ter harte neemt. Zij zag zich met een uitvoerig antwoord des ministers op hare voordragt vereerd, waarin hij betuigt: „de strekking daarvan volkomen goed te keuren, en zich bereid verklaart, om mede te werken ter bereiking van het voorgestelde doel; hoezeer, naar zijn oordeel, zoodanige afzonderlijke pogingen weinig zullen vermogen tegen eene gewoonte, die, reeds zoolang hier te lande als het ware het burgerregt verkregen hebbende, niet wel anders dan langzaam gewijzigd zal kunnen worden, naar mate men bij den voortgang van ware beschaving het verkeerde van die omslagtigheid al meer en meer zal inzien, waarom hij dan ook ten slotte de Klasse aanspoort, om, ter bevordering van het laatste, gepaste middelen aan te wenden, en de aandacht van het algemeen op het ongerijmde en nadeelige van het bedoelde misbruik te vestigen."

De Klasse heeft diensvolgens begrepen, in de eerste plaats hare leden en correspondenten dringend te moeten uitnoodigen, om hunne beste pogingen aan te wenden, ten einde *in het ligchaam der brieven* de omslagtige, belemmerende en niet zelden met het taaleigen strijdende titulaturen zoo algemeen mogelijk worden afgeschaft. Maar zij heeft het tevens haren pligt gerekend, om, buiten haren eigenlijken kring en in het algemeen, een iegelijk, die de zuiverheid zijner taal op prijs stelt, op te wekken, om van een nutteloos en stuitend misbruik tot het echt Nederduitsch en alleen in de verbeelding onbeleefd gebruik van ons *gij*, *u* en *uw* terug te keeren.

De Klasse verklaart echter uitdrukkelijk, dat zij met de voorgestelde vereenvoudiging in den vorm van onzen zoowel officiëlen als dagelijkschen briefstijl geenszins beoogt de weglating der titels zelve, aan een iegelijk naar stand en betrekking in de maatschappij verschuldigd. Op het adres, aan het hoofd, aan het slot, ja zelfs, waar het voegzaam gerekend wordt en zonder eenigen hinder voor de zuiverheid der taal geschieden kan, in het ligchaam der brieven blijve de titel *Uwe Majesteit*, *Uwe Hoogheid*, *Uwe Excellentie*, enz. steeds naar eisch uitgedrukt. Alleen de doellooze, belemmerende en ontsierende herhaling, bovenal het overladen van een vlugtig voornaamwoord met heel den last dier titulaturen, wenscht de Klasse door het voorgedragen denkbeeld met kracht te bestrijden in het belang van de schoonheid onzer taal en van den waarlijk beschaafden stijl.

De Klasse hoopt, dat de hoogere standen zich met de geleerden en geletterden des lands in dezen tot bevordering van hetzelfde belang volgaarne zullen verstaan, ja dat juist van daar en van de Regering het voorbeeld der verlangde vereenvoudiging moge uitgaan, waarvan de *initiative* niet zoo gemakkelijk van den mindere in het schrijven aan zijnen meerdere kan worden verwacht.

ZWOLLE, 6 Julij.

In het krankzinnigen-gesticht te Deventer zijn, van den 1sten Jan. 1841 tot den 31sten Dec. 1844, van de 262 aanwezige lijders 50 overleden, 72 hersteld en 20 om andere redenen ontslagen. Deze uitkomst is zeer voldoende. Behalve de gewone werkzaamheden der patiënten, als houtzagen, timmeren, draaijen, weven, schoenmaken, mattenmaken, breijen, naaijen, spinnen, enz., is er in den zomer van 1844 eene proef genomen met tuin- en veldarbeid, die alleszins aan de verwachting heeft voldaan. Een stuk bouwland, ½ uur van de stad, is door de mannelijke patiënten der 3de klasse geheel bewerkt, met aardappelen en andere tuinvruchten bepoot en bezaaid, later gerooid, ingezameld en in het gesticht geconsumeerd. Dagelijks werden 12 a 16 krankzinnigen, door den geneesheer daarvoor geschikt geacht, onder behoorlijk geleide en toezigt, naar het land gezonden, om den bedoelden arbeid te verrigten. Geene wanorde of stoornis der publieke orde heeft daarbij plaats gehad; de patiënten namen daaraan gaarne deel, beschouwden dezen arbeid als eene uitspanning; hij had een' allezins gunstigen invloed op der lijderen physieken en morelen toestand. Reeds vroeg in dit voorjaar is die proef op een uitgebreider terrein voortgezet, en belooft, uit een geneeskundig oogpunt beschouwd, de heilzaamste gevolgen. Nog eene andere inrigting is in dat gesticht tot stand gekomen, nml. *eene school*, waarin 3 malen per week 's avonds aan zoodanige krankzinnigen, waarvoor de geneesheer dit nuttig of noodig acht, eenig elementair onderwijs wordt gegeven, vooral in het gemeenschappelijk zingen van liederen, het lezen bij wijze van zamenspraken, het schrijven, het rekenen, de zoogen. vorm- en getalleer, eenige aardrijkskunde, enz. Deze inrigting, welke eene navolging is van hetgene voor eenige jaren in het gesticht *Bicêtre* te Parijs door den beroemden geneesheer *Leuret* is tot stand gebragt en aldaar de gunstigste uitkomsten heeft opgeleverd, is sedert Nov. 1844 geopend, thans wegens huisselijke omstandigheden tijdelijk gestaakt, en zal spoedig weder voortgezet worden.

— De artesische putboring te Enschedé is, nadat het in 1844 verleend provinciale subsidie van *f* 300 verbruikt was, weer gestaakt uit geldgebrek.

Van den 7den. Heden hebben de provinciale Staten van Overijssel hunne vergaderingen wederom voortgezet. Onder meerdere stukken is ingekomen een schriftelijk voorstel van vijf leden der vergadering, de heeren mr. *J. A. van Roijen*, mr. *W. Tobias*, mr. *E. F.* baron *de Vos van Steenwijk tot Windesheim*, *W. H. Michgorius* en baron *G. W. van Dedem tot den Berg*, strekkende tot verandering van het reglement der Staten. Volgens dit voorstel zoude in het vervolg 1) de heer gouverneur zich moeten onthouden mede te stemmen bij eenig voorstel in de vergadering, van welken aard ook; 2) zouden de leden der gedeputeerde Staten uit alle standen zonder onderscheid kunnen gekozen worden; 3) zoude het onderscheid tusschen de verschillende standen in de vergadering vervallen, en ieder lid naar goedvinden in de vergadering zitten.

De gouverneur stelde voor, dit voorstel in handen te stellen der commissie van policie, enz., doch de vergadering besloot, met 30 tegen 17 stemmen, daartoe eene speciale commissie te benoemen, bestaande uit de heeren mr. *J. T. Roessingh Udink*, mr. *J. A. van Roijen*, *J. C.* baron *van Haersolte van Haerst*, mr. *H. van Loghem*, mr. *A. J. Vos de Wael* en mr. *G. A. Yssel de Schepper.*

Van den 11den. In de Vergadering der provinciale Staten van heden morgen heeft de speciale commissie, belast met het onderzoek van het voorstel van den heer *van Roijen c. s.*, omtrent de veranderingen in het Reglement omtrent de zamenstelling der Staten van Overijssel, alsmede in het Reglement omtrent de uitoefening van het gezag en de magt der Staten, haar rapport uitgebragt; dit rapport behelst niet alleen volkomene overeenstemming der commissie met de voorstellers, maar houdt zelfs het advijs in tot eene geheele herziening van genoemde Reglementen.

In dezelfde vergadering is door de heeren *Hovij*, *van Marle* en *Ebbinge Wubben* voorgesteld, om eene deputatie uit de Staten te benoemen, ten einde bij de teraardebestelling van den overleden graaf *van Rechteren* tegenwoordig te zijn. — Op voordragt van den voorzitter, jhr. *J. A. Sandberg*, zijn daartoe benoemd de heeren *v. Lamsweerde*, *Hovij*, *Tobias* en *J. A. Sandberg.*

— Op gisteren had alhier in de schoone zaal van het Odeon de jaarlijksche algemeene vergadering van de *Overijsselsche Vereeniging tot ontwikkeling van provinciale welvaart* plaats, welke zeer talrijk was, en door het meerendeel van de leden der provinciale Staten bijgewoond werd. Bij monde van den voorzitter, mr. *B. W. A. E.* baron *Sloet tot Oldhuis*, werd een uitvoerig verslag gegeven van de handelingen der Vereeniging sinds de vorige algemeene vergadering.

Hieruit bleek hoofdzakelijk: dat de werken tot verbetering van het Zwolsche Diep met kracht waren aangevangen en doorgezet werden. De belangrijkheid van dit gedeelte van het verslag werd verhoogd door de berigten omtrent het gebruik der zoogenoemde *rietbraggen*, welke de heer *van Diggelen*, de ingenieur-directeur der werken, op het denkbeeld gekomen is aan te wenden; hetwelk, zoo als het zich laat aanzien, eene ontdekking zijn zal, waardoor dergelijke werken eene belangrijke bezuiniging zullen ondergaan. Verder bleek: dat een aanzienlijk aantal vruchtboomen in den vorigen herfst door de Vereeniging aan armoedige plattelandsbewoners in onderscheidene gemeenten van Overijssel verstrekt waren, welke onder behoorlijk toezigt geplant zijn; dat het statistiek archief der Vereeniging steeds in belangrijkheid en uitgebreidheid toeneemt, en dat zij voortdurend geschenken van voorwerpen, die tot de geologie, de natuurlijke historie, en de oudheidkunde der provincie betrekking hebben, ontvangt, waarvan eene kunstverzameling aangelegd zal worden.

Er werd mededeeling gedaan van eene scheikundige ontleding van den mergel uit de gemeente Losser, en den alluvialen grond langs onze zeekusten, op verzoek van de Vereeniging door den hoogleeraar *Muller* te Utrecht bewerkstelligd. Met dankbaarheid werd tevens door de directeuren gewaagd van de bereidwilligheid, waarmede Z. Exc. de minister van koloniën onderscheidene houtsoorten uit Nederlandsch Guyana, alsmede belangrijke inlichtingen omtrent den handelstoestand onzer Westindische en vreemde koloniën aan de Vereeniging verschaft had.

Uit vele andere bijzonderheden bleek, dat deze gewestelijke instelling gestadig in bloei en werkzaamheid, alsmede in aantal van leden toeneemt.

Na het rapport ontvouwde de mededirecteur, de heer *v. Roijen* een voorstel, om tot opbeuring van den armen visschersstand eene Overijsselsche haringvisscherij op te rigten, hetwelk aanvankelijk reeds den meesten bijval gevonden heeft, terwijl het plan eener maatschappij of reederij hiertoe weldra aan het algemeen medegedeeld zal worden.

MIDDELBURG, 9 Julij.

Wij zijn in de gelegenheid gesteld, om het gerucht te mogen bevestigen, dat dezer dagen een contract is gesloten voor de bezorging van de gelden tot het aanleggen van een' spoorweg uit Zeeland door Noord-Braband en Limburg, benevens die voor het maken van eene haven door het eiland Walcheren. Als maximum voor het benoodigd kapitaal zijn dertig millioenen guldens gesteld, waarvoor het geheele plan moet kunnen uitgevoerd worden; de verdere hiermede in verband staande bepalingen zijn ons niet genoegzaam bekend, om met zekerheid alhier te vermelden; alleen kunnen wij hier nog bijvoegen, dat het ontwerp eene nog meerdere uitbreiding heeft verkregen.

LEIDEN, 10 Julij.

In het verslag aan de Staten van Noord-Holland leest men: Het aanzoek van den heer *Zocher*, om indijking van het Hontrak, zijnde een gedeelte van het IJ, te Halfweg Haarlem en Amsterdam, maakt nog een punt van overweging uit. Overigens is op nieuw tot droogmaking van het Wijkermeer door twee verschillende partijen aanvrage gedaan. — De concessionarissen tot droogmaking van het Graftermeer hebben hunne concessie overgedragen, en schijnt er meerder uitzigt tot het aanvangen van dit werk te bestaan. — Er is wijders aanzoek gedaan, om het eiland Wieringen aan het vaste land te verbinden, door het leggen van twee dijken, doch het schijnt, dat deze zaak nog niet behoorlijk is onderzocht, en dat zich wezentlijke bezwaren tegen deze onderneming zullen opdoen.

Desgelijks is ook nog concessie gevraagd tot indijking van aangeslijkte gronden ten Z. O. van dat eiland. Oogenschijnlijk bestaan tegen dit plan mindere bedenkingen, doch ook hieromtrent zijn nadere opgaven noodig.

Soortgelijke ondernemingen, welke aan vele handen arbeid geven en in het vervolg van tijd, door aanwinst van land, voor het algemeen van belang zijn, verdienen, wanneer zij wèl overlegd zijn, in ruime mate de ondersteuning der Regering, en zijn dan ook de besturen der thans ondernomene indijkingen erkentelijk voor den vrijdom van lasten, welken het Z. M. behaagd heeft aan hen te verleenen.

UTRECHT, 11 Julij.

Stom van verbazing vraagt men zich af, waarom de Regering de reeds geslagen nieuwe munten in de kelders van de Nederlandsche Bank opgestapeld laat liggen, en het aanziet, dat misdadigers voortgaan, sommige van de oude muntspeciën tusschen hen en de natie nagenoeg te verdeelen door toenemende afsnoeijing. Alles, wat de Regering in klimmende mate rooven laat, moet de natie ten eenigen tijd door lasten weder aanvullen. De natie gaat zich daarom niet te buiten, wanneer zij zulke veronachtzamingen van hare belangen aanwijst, en de Regering zoude zeer weldadig en doordacht handelen, wanneer ze die opmerkingen eerbiedigde, en zich, met terzijdestelling van eenmaal opgevatte begrippen, daarnaar rigtte.

Het aangekondigde inwisselen der oude dubbeltjes kon veilig verschoven worden, omdat deze muntstukken voor geene verdere afsnoeijing meer vatbaar zijn. De nieuwe stukken van 10 cents konden dan dienen, om het allereerst in te wisselen de grovere muntstukken, beneden 85 à 90 pCt. van het primitief gewigt houdende. Na het daarvoor te bepalen tijdstip zouden van die muntsoorten geene meer, onder de 85 of 90 pCt. van het primitief gewigt wegende, worden aangenomen, dan onder korting van vast te stellen percenten naar gewigt, en daarmede ware kortaf aan de snoeijers perk gesteld, vermits voortzetting van hun schandelijk bedrijf op de zwaardere oude muntstukken hun geen voordeel, maar eerder schade zoude aanbrengen.

NIJMEGEN, 11 Julij.

In de vergadering der provinciale Staten van Gelderland is goedgekeurd een Reglement van voorzieningen, ter verzekering eener goede bewaring van geschiedenis en kunst, en bepaald, dat de heer *I. A. Nijhoff*, bewaarder van het provinciale archief, van wege de Staten zal worden uitgenoodigd, om zich met de redactie van de gemelde beschrijving te belasten, waarvoor aan hem zal worden toegekend een honorarium van *f* 600. Bovendien is eene som van *f* 400 bestemd, om de kosten te bestrijden, ten einde bouwstoffen op te zamelen, of ook om eenige noodig geoordeelde proefnemingen te bekostigen.

LEEUWARDEN, 11 Julij.

Volgens een berigt van eene geachte hand, heeft het de vele gemeenteleden en de groote meerderheid van predikanten in deze provincie, die zich aan de Synode geadresseerd hebben, weinig gebaat, dat zij zich in het belang van de Evangelische vrijheid en van den bloei der Hervormde Kerk van hun *grondwettig regt* hebben bediend. De Synode heeft *zelfs geene kennis van hunne adressen* genomen. Reeds in de derde zitting heeft haar præses, *zonder voorafgaande waarschuwing*, de zaak der zes artikelen in deliberatie gebragt, en heeft de Synode, na slechts *gelet* te hebben *op* de ingekomene adressen der Godgeleerde faculteiten, die *allen* tot verwerping der artikelen moeten hebben geraden, besloten, *niet* de zaak te laten varen, *maar* haar *op nieuw* in handen te stellen van de Synodale commissie, om aan *eene* volgende Synode eene nieuwe voordragt te doen. Zoodanig overijld en voor duizenden van aanzienlijke gemeente-leden en predikanten zoo honend besluit heeft

de Synode durven nemen, die zich de vertegenwoordigster der Kerk wil genoemd hebben! Tegen dat besluit heeft dan ook onze Friesche afgevaardigde ds. *Winsemius*, benevens de heeren *Pareau*, *te Gempt*, *Hoek*, *Boeles*, *Doorenbos*, *Suringar* en *Serrurier* geprotesteerd.

— Wij vernemen, dat de Friesche stoombootmaatschappij, die voor twee jaren de stoomboot *Willem II*, tusschen Amsterdam en de Lemmer, in de vaart had, thans vereenigd is met de Friesche stoomboot-reederij, te Harlingen gevestigd, en wel volgens een besluit der reeders, genomen in eene vergadering, welke den 7den Junij ll. te Harlingen heeft plaats gehad, en waarin mede moet besloten zijn, dat de stoomboot *Willem II* tusschen de Lemmer en Amsterdam op nieuw in de vaart gebragt zal worden. Vooral voor het zuidelijk gedeelte dezer provincie zal deze verbeterde communicatie van veel belang zijn, inzonderheid na het openen van den straatweg van Sneek naar de Lemmer, hetwelk men met verlangen te gemoet ziet en eerlang verwacht.

ASSEN, 10 Julij.

Wij vernemen, dat dezer dagen aan HH. Gedeputeerde Staten dezer provincie door den minister van binn. zaken om consideratiën en advijs is toegezonden een afschrift van de voorwaarden, waarop de voorloopig aan hh. *Balkema en Co.* toegezegde concessie tot kanalisatie door dezen is aangevraagd.

Uit dat stuk blijkt, dat gemelde concessionarissen noch subsidiën in geld van de provincie of gemeenten, noch waarborg van renten der aan te wenden kapitalen, noch heffing van opcenten op de belastingen ten hunnen behoeve hebben gevorderd, maar alleen verlangen, dat de onteigening van eigendommen, welke noodig zal zijn voor het graven der kanalen met de dijken en verdere aanhoorigheden, door de betrokkene gemeenten, elke voor zoo ver haar grondgebied betreft, zal worden bekostigd, en alzoo geen aankoop van eenige eigendommen ten laste kome der concessionarissen zelven; — voorts dat in die gemeenten, alwaar keijen of zoogenoemde vlinten gevonden worden, de marktgenooten aan de concessionarissen het regt toekennen van verzameling en afvoer van die steenen uit de ongecultiveerde gronden, tegen eene geringe vaste retributie aan de kas der markten.

Deze zoo gematigde en billijke voorwaarden zijn door hh. gedeputeerde Staten medegedeeld aan de besturen der betrokkene gemeenten, met dringende uitnoodiging, om ze aan te nemen, en hierbij opmerkende, hoe betrekkelijk gering de opoffering is, welke op deze wijze van de ingezetenen van Drenthe voor zoo gewigtige en zoo veel omvattende werken wordt gevorderd.

Tot dusverre zijn bij het provinciaal bestuur de antwoorden van nog slechts twee gemeentebesturen, die van Gieten en Gasselte, en van de in die gemeenten gelegene marktgenootschappen ingekomen, welke, zoo als te verwachten was, tot de gestelde voorwaarden volkomen zijn toegetreden.

GRONINGEN, 11 Julij.

Heden had alhier de gewone halfjaarlijksche promotie en prijsuitdeeling aan de leerlingen onzer Latijnsche scholen plaats. Na eene korte voorafspraak van den Rector, beklom de verdienstelijke jongeling L. EYSSONIUS WICHERS het spreekgestoelte, en sprak zijne declamatio *de Q. Horatio Flacco injuste adulationis accusato*, d. i. „over het onregtvaardige der beschuldiging van vleijerij tegen Q. Horatius Flaccus ingebragt," met bevalligheid en gepaste vrijmoedigheid uit, waarna hij, met den Latijnschen prijs vereerd, met den meesten lof, en zijne medeleerlingen, C. B. VAN HANSWYCK, R. VAN RAVENSTEIN HOITSEMA, (die den Griekschen prijs verworven had) J. C. F. TRIP en S. T. BUSMANN, met lof, van de bovenste orde der 1ste kl. ontslagen werd. Van de 2de tot de 1ste orde dier klasse ging over T. DE COCK.

Van de 1ste orde der 2de kl. werden tot de 2de orde der 1ste kl. bevorderd: J. BEEKHUIS HECKMAN, J. E. P. HOITSEMA, H. C. A. THIEME, C. PH. HOFSTEDE DE GROOT, J. SIBENIUS TRIP, H. G. BRAAM, J. A. P. RIS LAMBERS, U. I. HUBER NOODT, H. J. HUBER; van welke J. BEEKHUIS HECKMAN en J. E. P. HOITSEMA beide den Latijnschen en H. C. A. THIEME den Griekschen prijs behaald hadden. Van de 2de orde 2de kl. gingen tot de 1ste orde dier klasse over H. J. FRIMA, met den Griekschen en den Lat. prijs, en N. KUIPER.

Van de 1ste orde der 3de kl. werden naar de 2de orde der 2de kl. bevorderd L. A. H. VAN ITTERSUM en D. F. THIEME; de eerste had beide prijzen behaald. Van de 2de orde dier klasse gingen over naar de 1ste orde J. T. DE HAAN en G. FRIGGE; de eerste had beide prijzen verworven.

Van de 1ste orde der 4de kl. werden naar de 2de orde der 3de bevorderd E. R. ALINGS, P. C. J. G. HECKER, O. J. WOLDRINGH, A. FOLMER, J. JZ. HAACK, M. H. F. COHEN. Van deze had E. R. ALINGS den Latijnschen en P. C. J. G. HECKER den Griekschen prijs verworven. Van de 2de orde dier klasse gingen tot de 1ste over W. R. ROVERS, met den Latijnschen, PH. S. VAN RONKEL met den Griekschen prijs, J. B. HUBER en H. v. SYSEN REIGHARD.

Getuigschriften van naarstigheid en goede zeden werden op de 4de klasse uitgereikt aan O. J. WOLDRINGH, A. FOLMER, M. H. F. COHEN, J. B. HUBER, H. VAN SYSEN REIGHARD, W. E. DE VRIES.

De prijzen in de Wiskunde waren behaald door C. B. VAN HANSWYCK in de 1ste, J. E. P. HOITSEMA in de 2de, E. R. ALINGS in de 3de kl.

In de Fabelkunde: 1ste kl. H. C. A. THIEME, 2de kl. D. F. THIEME.

In de Geschiedenis: 1ste kl. R. v. RAVENSTEIN HOITSEMA; 2de kl. H. C. A. THIEME; 3de kl. H. VAN HALL; 4de kl. W. R. ROVERS.

In de klasse der Nieuwe Aardrijkskunde: W. R. ROVERS.

De jongelingen, welke den Latijnschen prijs behaald hadden, zeiden hunne gratiarum actiones met bevalligheid op, en deze plegtigheid, met muzijk aangevangen, afgewisseld en besloten, liep tot genoegen der verzamelde toehoorders af.

— Te Feerwerd is tot predikant beroepen de heer J. SANTÉE NIEWEG, kandidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Vriesland.

De zomer van 1407 was, luidens de kronijken, zoo koud, dat alle vruchten verloren gingen, en er zulk een groote hongersnood ontstond, dat de menschen gras en hooi moesten eten. In Saksen kostte een stuk brood, ter grootte van eene noot, 3 penningen. Deze broodjes noemde men *Markusbroodjes*. Ter herinnering van dien benaauwden tijd bakte men ze in het vervolg op St. Markusdag, maar zij werden dan sterk gekruid, en kregen in Duitschland den naam van *marcipan* (van M a r c i p a n i s, Markusbrood), bij ons marsepein.

ZEETIJDINGEN.

Gepasseerd te Rendsburg den 6 Julij, kapit. *Jonker* Barbara, van Stettin n. Bremen; den 5den *de Boer* Petronella, van Amsterdam n. Dantzig; *Pruim* Hendrika, van Bremen n. Koningsbergen; *Posthumus* Anna Willem, van Zwolle n. de Oostzee; *de Boer Sap* Hendrika, van Zaandam n de Oostzee; *Mellema* jonge Tjalling en den 6den *Forma* Antje, beide van Amsterdam n. Dantzig; *Pott* Annachiena, van Straalsund n. Groningen; *Prins* Lammegina, van Rostock n. Zwolle; *Bekkering* Vriendschap, van Rostock n. Leuven; *Faber* Johanna Mulder, van Skialskior n. Holland; *Visser* Minerva, van Emden n. Koppenhage; den 7den *de Jonge* Jantina, van Dantzig n. Amsterdam. — Te Tonningen den 3 Julij, *Scholtens* Europa, van Stettin n. Rotterdam; *Hazewinkel* Annechiena, van Rugenwalde n. Engeland; den 4den *Klontje* Meinsina, van Lubeck n. Rotterdam; *de Jonge* Sikkolina Hooites, van Stettin n. Rotterdam; *Olthoff* Alberdina, van Saxkioping n. Holland; *de Vries* Ida, van Corsoer n. Holland; *Oostra* Antina Hillegina, van Amsterdam n. Straalsund; den 5den *Pronk* Gesina, van Zaandam n. de Oostzee; *Roelofs* Titia, van Rostock n Antwerpen; den 6den *Zoutman* Geertruida Hendrika, van Stettin n. Amsterdam; *de Jong* Catharina Hendrika, van Dantzig n. Bremen.

Binnengekomen te Amsterdam den 9 Julij, kapit. *Schoemaker* Johanna Rebecka, van Stettin; den 10den *Gorter* Johanna Maria Christina, van Passarouang; *Engelsman* Richard, van Hull; *de Boer* Gesina, van Stockholm; *Kroon* Wicherdina, van Londen; *Altena* Hendrika Margaretha, van Liverpool; den 11den *Schuuring* Petronella, van Londen; *Stutvoet* Margaretha Gesina, van Hartlepool; *Wiers* Okkelina, van Aalborg; *Knoop* Ikina, van Hamburg. — Te Hollesloot den 11 Julij, *de Haan* Siewerdina, van Riga. — Te Kampen den 8 Julij, *Joosten* Annagiena, van Sunderland. — Te Texel den 10 Julij, *Drent* Anna en Elisa, van Batavia; *Wortelboer* Bordeaux, van Bordeaux; *Ebeling* de Vrede, van Riga; den 11den *Sap* de Vriendschap, van Cardiff; *de Jonge* Petrus Jacobus, van Liverpool. — In het Vlie den 8 Julij, *de Haan* Siewerdina, van Riga; *Duit* Maria, van Nestved; den 9den *Ebes* Maria, van Memel. — Te Helvoet den 9 Julij, *Hazewinkel* jonge Cornelius, van Odense; *Kuiper* Oud Nederland, van Batavia, l. v. de Kaap de Goede Hoop; den 10den *Muntendam* Maasnymph, van Tjilatjap; *Lovius* Nooit Gedacht, van Cadix; *Potjer* Elsje, van Liverpool. — Te Brielle den 10 Julij, *Botje* Sara Maria, van Londen; *Huizing* Elsina Johanna, van Liverpool; *Scholtens* Europa, van Stettin. — Te Livorno den 2 Julij, *de Vries* Johanna de Vries, van Amsterdam. — Te Gravesend den 6 Julij, *Mulder* Rensina en 7den *Kiers* Margaretha, beide van Amsterdam; *de Vries* Jantina, van Groningen; *de Vries* Hendrika, van Emden; den 8den *de Boer* Anja, van Groningen. — Bij Aldbor'o den 8 Julij, *Bakker* jonge Tjamminк, van Amsterdam n. Londen. — Te Hamburg den 6 Julij, *Bolhuis* Gesina en den 8sten *Fenenga* Hillechina, beide van Amsterdam; den 9den *Steffens* Anna, van Antwerpen. — Te Passarouang den 7 Maart, *Smit* Prins Hendrik, van Sourabaya. — Te Livorno den 26 Junij, *Dommering* Gepkelina Lucretia, van Amsterdam. — Te St. Ubes den 24 Junij, *Zelling* Helena Jacoba, van Dordrecht. — Te Porto den 25 Junij, *Hut* de Hoop, van Amsterdam. — Te Leith den 5 Julij, *Klein* Baudina, van Harlingen. — Te Hull den 6 Julij, *Flonk* jonge Flonk, van Groningen; *Hansen* Fortuna, van Zwolle. — Te North Shields den 6 Julij, *Doewes* Ons Genoegen, van Harlingen; *de Jonge* de 4 Gezusters, van Antwerpen. — Te Kroonstad den 29 Junij, *Vos* Catharina Knelsina, van Amsterdam. — Te Libau den 26 Julij, *Potjer* Emma Obina, van Zwolle. — Te Bergen den 21 Junij, *Harding* Hendrika, van Dordrecht; *Nielsen* Frederika Maria, van Rotterdam. — Te Christiansand den 26 Julij, *Goosens* Onderneming, van Alkmaar.

Binnengekomen te Texel den 12 Julij, kapit. *Buiten* Hendrina en *Bekkering* Catharina, beide van Hull. — In het Vlie den 10 Julij, *van Wijk* Neerl. Weldaad, van Londen; *Munneke* Wilhelmina Hendrika, van Newcastle. — Te Brielle den 12 Julij, *de Jong* Sikkolina Hooites, van Stettin. — Te Gravesend den 9 Julij, *Bekkering* Ulrika, van Groningen; *Bartels* Engelina, van Emden. — Bij Deal den 8 Julij, *Pinksterboer* Vertrouwen, van Amsterdam naar Triest. — Te North Shields den 9 Julij, *Bossinga* Margaretha, van Amsterdam. — Te Hull 8 Julij, *Oetzes* Alida Maria, van Kampen; *Visser* Gesina, van Harlingen; den 9den *Ouwenand* de Hoop, van Amsterdam; *Kock* Catharina, van Leer.

In lading te Londen den 8 Julij, kapit. *de Vries* Gezusters, voor Amsterdam. — Te Liverpool den 6 Julij, *van Driesten* Martina Johanna, voor Rotterdam.

Zeilklaar te Londen den 5 Julij, kapit. *van Wijk* Neerl. Weldaad, naar Amsterdam. — Te Liverpool den 7 Julij, *Parrel* Neeltje, naar Rotterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 9 Julij, kapit. *Brons* Helena Brons, op avontuur; den 10den *Wever* Hollands Trouw, naar Petersburg; den 11den *de Vries* Vriendschap, naar Koningsbergen; *Bieze* Elsiena, naar Stettin; den 12den *Puister* Johanna Hendrika, naar Lissabon. — Van Texel den 10 Julij, *de Jong* het jonge Reintje, naar Londen. — Uit het Vlie den 9 Julij, *Scherpbier* Jantina Frouwina, naar Riga; *Mulder* Ettiena, naar Stavanger; *Klein* Tweelingen Daniel en Wilco, naar Reval. — Van Maassluis den 10 Julij, *Bekkering* Christina, op avontuur. — Van Livorno den 2 Julij, *Dik* Catharina Josephina, naar Amsterdam. — Van Genua den 30 Junij, *Vos* Margiena Wilhelmina, naar Livorno. — Van Marseille den 9 Julij, *Muntendam* Reinau Engelkens, naar Rotterdam. — Van Liverpool den 6 Julij, *Plukker* Hendrika, naar Amsterdam. — Van de Rivier van Nantes den 7 Julij, *Schut* Maria Aletta, naar Rotterdam; *Potjer* Catharina Johanna, naar Gent. — Van Bolderaa den 29 Junij, *de Haan* Bouwina Hendrika, naar Elseneur. — Van Memel den 29 Junij, *Akkerman* Catharina, naar Amsterdam. — Van Pillau den 2 Julij, *Pijbus* Annechiena Jantina, naar Memel. — Van Dantzig den 1 Julij, *de Jonge* Jantina, naar Amsterdam; den 2den *Hazewinkel* Anje, naar Hamburg. — Van Hamburg den 7 Julij, *de Vries* Wobbegina, naar Amsterdam; *Dirks* de 3 Gebroeders, naar het Hoogezand.

Vertrokken van Texel den 12 Julij, kapit. *de Jong* de Hoop, *Schrager* juffer Alida en *Dekker* Alida, alle drie naar Londen. — Uit het Vlie den 10 Julij, *Stutvoet* Gesina Catrina, naar Stettin; *Brons* Helena Brons, op avontuur; den 11den *Wever* Hollands Trouw, naar Petersburg; *Dijkstra* de 3 Gebroeders, naar Oudsen; *Drok* Elisabeth Maria, naar Osterrusoer; *Pot* Catharina Elisabeth, op avontuur. — Van Bayonne den 4 Julij, *Zeilstra* de Fortuin, naar Amsterdam.

Volgens brief van Texel, van den 10 Julij, was den vorigen middag in de Eijerlandsche gronden gestrand een door het volk verlaten Engelsche brik, volgens een oud journal 1841/43 genoemd *Dawdon*, beladen met steenkolen; het schip zit vol water en zal met de lading totaal weg zijn, doch een gedeelte der tuigaadje was geborgen en op het Eijerland opgeslagen; de equipage is gered en door den loodsschipper Krul, van de boot no. 3, te Terschelling aangebragt.

Het schip *Uruguaij*, kapit. Kelso, van Liverpool naar China, is den 19 Junij op de hoogte van Kaap Verd tot het water toe afgebrand, doch de equipage gered; hetzelve had eene lading aan boord ter waarde van 40,000 p. st., waarvan niets is kunnen geborgen worden.

DELFZIJL den 14 Julij. Binnengekomen den 8sten kapit. *Geltes* de 2 Gezusters, van Bremen; *Modder* Margaretha, van Emden; *Menholts* Engelina, van Halte; den 12den *Post* Catharina en *Dik* de 4 Gezusters, beide van Noorwegen. — Vertrokken den 9den *Bosscher* Maria, naar Termunterzijl; den 10den *Rozeboom* Onderneming, naar Emden. — Zeilklaar den 13den, *Geltes* de 2 Gezusters, naar Bremen.

Het schip *Jantje*, kapit. Christoffers, van Buisen naar Rotterdam, is alhier binnengeloopen met verlies van ankers, touw en zeilen en meerdere bekomene zeeschade; moet lossen, om te repareren.

TERMUNTERZIJL den 14 Julij. Vertrokken den 9den kapit. *Heins* Bouwina en *Pluim* Antina, beide naar Norderneij.

ZOUTKAMP den 13 Julij. Vertrokken den 10den kapit. *Bolhuis* Roelfina Gesina, naar Noorwegen; *Blaauw* Jantina en *de Jong* Pollux, beide op avontuur — Zeilklaar, *Pott* Vertrouwen, op avontuur.

HARLINGEN den 12 Julij. Binnengekomen den 8sten kapit. *Ebes* Maria, van Memel; den 10den *Visser* Maria, van Christiansand; *Munneke* Wilhelmina Hendrika, van Newcastle; den 12den *Brouwer* Arendina, *Bakker* Egbertus en *de Grooth* de Houthandel, alle drie van Christiansand. — Vertrokken den 6den *Visser* Gesina, naar Schotland; *Wolthuis* Clasina, naar Pruissen; den 7den *Kok* Jan Frederik, naar Noorwegen; *Plukker* Antje, naar Havannah; den 11den *Weering* Gesina, naar de Oostzee; *Dijkstra* de 3 Gebroeders, *Pott* Catharina Elisabeth en *Drok* Elisabeth Maria, alle drie naar Noorwegen.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN,

WELKE DE SOND GEPASSEERD ZIJN.

2 Julij. de Weerd, Maria Agnes (Amst.), v. Petersb. n. Antwerpen.
Plukker, de jonge Hendrik (Harling.), v. Dantzig n. Harling.
de Boer, Zeelust (Harlingen), v. Memel n. Amsterdam.
Boeling, Alida (Groningen), v. Amsterdam n. Dantzig.
Das, Jantina (Pekela), v. Dantzig n. Brussel.
Dekker, de Onderneming (Harlingen), v. Amst. n. Memel.
3 —— Stuut, Barend (Harlingen), v. Harlingen n. de Oostzee.
Drewes, de twee Gebroeders (Gron.), v. Londen n. Koningsb.
4 —— Schaap, de jonge Klaas (Schierm.), v. Petersb. n. Antw.
Kammenga, Oldambt (Winschoten), v. Liverpool n. Nerva.
de Jonge, de vrouw Martha (Pekela), v. Amst. n. Stettin.
Bakker, Elsiena (Veendam), van Dantzig naar Amsterdam.
Stuit, Johannes (Harlingen), v. Antwerpen n. de Oostzee.
Hazewinkel, Helena (Amsterdam), v. Riga n. Amsterdam.
Spijkman, Juliane Louise (Gron.), v. Petersburg n. Amst.
de Boer, Hoop en Verwachting (Pekela), v. Liverp. n. Nerva.
5 —— Steffens, Johannes, (Amsterdam), v. Jersey n. de Oostzee.
Westers, de jonge Derk (Pekela), v. Delfzijl n. de Oostzee.
Kolle, Josine Louise (Amsterdam), v. Amsterdam n. Stettin.
Kamminga, Urania (Dordrecht), v. Liverpool n. Nerva.
Meijer, Vriendschap (Wildervank), v. Schiedam n. Dantzig.
van der Werf, Jantina (Veendam), v. Hamburg n. Pillau.
Wever, Gezina Beerta (Veendam), v. Rotterd. n. de Oostz.
6 —— Wilkens, Jantina (Veendam), van Delfzijl naar de Oostzee.
De Wind den 2den en 3den Z.; den 4den, 5den, 6den en 7den N.
7 —— Huising, Marchiena (Veendam), v. Wolgast n. Amsterdam.
Zeven, Concordia (Pekela), v. Riga n. Amsterdam.
Smith, de vr. Jacoba (Pekela), v. Nerva n. Amsterdam.
8 —— Nieboer, Magrieta (Pekela), v. Dantzig n. Zwolle.
Pattje, Annechiena (Sappemeer), van Dantzig n. Amsterdam.
Rink, Jacubus Begeman (Gron.), van Greifswald n. Gron.
Smit, Maria (Amsterdam), van Straalsund n. Schiedam.
Gust, Anthonia Francina (Amsterdam), v. Stettin n. Nantes.
Potjer, Emma Obbina (Sappemeer), van Libau n. de Maas.
den 7den en 8sten Z.

ELSENEUR, 8 Julij 1845.

196ste KONINKL. NEDERL. LOTERIJ.

Trekking der Tweede Klasse.

5de Lijst. No. 8456 een prijs van ƒ1250. No. 6902 een prijs van ƒ1000. — *6de Lijst.* No. 8161 en 2517 ieder een prijs van ƒ 1000. — *7de en laatste Lijst.* No. 9961 een prijs van ƒ 1000. No. 6391 een prijs van ƒ 200 en eene premie van ƒ1000.

BROODZETTING, ENZ.

MAANDAG, 14 Julij 1845, GEENE VERANDERING.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 11 *Julij.*

TARWE.		GERST.		Zw. Voer 40 ℔ ƒ 2,35
Oude Bak	70 ℔ ƒ 7,50	Winter	54 ℔ ƒ 4,40	» 42 » » 2,50
Jarige	70 » » 7,00	»	56 » » 4,75	
»	» »	»	58 » » 5,05	BOONEN.
N. Old.	66 » » 5,10	Zomer	52 » » 3,60	Paardenb. ƒ 5,25,50
»	68 » » 5,60	»	54 » » 3,90	
»	70 » » 6,10	»	56 » » 4,20	ZADEN, ENZ.
ROGGE.		Knobbe	60 » » 4,50	
N. Inlands.	64 ℔ ƒ 5,05	HAVER.		Gr. Gort ƒ 7,90, ƒ 8,40
»	66 » » 5,45	Dikke	41 ℔ ƒ 2,25	Par.100 N.℔ ƒ 11,50 ƒ 14
»	68 » » 5,85	»	44 » » 2,45	Koolz. ƒ 9 a ƒ 11,25
O. »	» »	»	47 » » 2,70	Zomerz. ƒ
BOEKWEIT.		»	50 » » 2,95	Boterz. ƒ
Gr. Zand	60 ℔ ƒ 5,30	Bl. Voer	35 » » 1,90	Dederzaad ƒ
»	62 » » 5,70	»	38 » » 2,15	G.Mostz. ƒ
»	64 » » 6,00	»	41 » » 2,40	Raapolie ƒ 36,50 ƒ 37
Veen	62 » » 5,40	Zw.Voer	38 » » 2,25	Boter ¼ Ton ƒ

Tarwe prijshoudend. — N. Rogge als genoteerd moeijelijk te verkoopen; O. zonder handel. — Boekweit nagenoeg als voren. — Gerst met weinig handel in een doen — Haver met weinig kooplust. — Boonen stil. — Zaden bijna niets in omgegaan.

AMSTERDAM, 11 *Julij.* Tarwe tot vorige prijzen, met weinig handel: 130 ℔ o. Rost. ƒ 280; 128 ℔ b. Pools. ƒ 280; 125 ℔ n. Zeeuws. ƒ 210; 117 ℔ n. Gron. ƒ 165, aan de Zaan. — Rogge stil: 116 ℔ n. Stettin ƒ 168 bij partij; 121 ℔ Pruiss. ƒ 192. — Gerst in een doen: 113 ℔ Deensche ƒ 152.

Koolzaad in een doen: oud Vriesch $59\frac{1}{2}$ p. vl.; op 9 vat in Sept. en Oct. $66\frac{1}{2}$ a 67 p. vl. — Raapolie dadelijk zeer flaauw, op levering wel zoo aangenaam: per 6/w. ƒ 39; vlieg. ƒ 38 a ƒ 37,75; Sept. ƒ 38,50 a ƒ 38,75; Oct. ƒ 39 a ƒ 39,25; Nov. ƒ 39,25 a ƒ 39,50; Dec. ƒ 39,50; Mei ƒ 38,50 a ƒ 38,75. — Lijnolie per 6/w. ƒ 31; vlieg. ƒ 30. — Hennepolie per 6/w. ƒ 33; vlieg. ƒ 32,50 a ƒ 32.

LONDEN, 7 *Julij.* Puike inl. Tarwe bedong den vollen prijs van l.l. Maandag, doch alle overige kwaliteiten waren moeijelijk te plaatsen; vreemde is nominaal onveranderd. Gerst ondervindt verbeterde vraag, doch is niet hooger. Haver werd 6 p. lager afgegeven, dan verleden Maandag.

Van den 9den. De handel in graan is ook heden van weinig beteekenis geweest. Tarwe houdt zich op den prijs van eergisteren, doch Haver kan tot den prijs van dien dag niet gemakkelijk worden geplaatst. De overige artikelen vertoonen geene verandering.

Van den 11den. De graanmarkt was heden niet ruim voorzien, zoodat, in weerwil van het schoone weder, voor het verkochte zeer vaste prijzen werden bedongen.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 12 *Julij.*

NEDERL. Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{1}{16}$; Dito dito 3 pCt. $77\frac{3}{4}$, $77\frac{13}{16}$; Dito dito 4 pCt. $100\frac{7}{8}$, 101; Amortisatie-Syndic. $4\frac{1}{2}$ pCt. $100\frac{1}{16}$; Dito dito $3\frac{1}{2}$ pCt. $93\frac{1}{4}$; Handel-maatschappij $4\frac{1}{2}$ pCt. 161, $161\frac{1}{8}$, $161\frac{1}{4}$; Aand. Rijn-Spoorw. $4\frac{1}{2}$ pCt. $113\frac{3}{4}$; Aand. Holl. Spoorw. Maats. 123. — SPANJE, Leening bij *Ardoins* v. 85 £ 5 pCt. $23\frac{1}{4}$, $23\frac{1}{2}$; Dito bij dito, onbep. stukken 5 pCt. $21\frac{7}{8}$, $22\frac{3}{16}$; Dito 3 pCt. $38\frac{3}{4}$; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. $29\frac{7}{8}$, 30, $29\frac{15}{16}$. — RUSLAND, Obl. bij *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. $109\frac{1}{4}$, $109\frac{1}{2}$; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. $108\frac{7}{8}$; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. $100\frac{1}{4}$, $100\frac{9}{16}$; Dito bij *Hope* 4 pCt. $94\frac{1}{4}$; Dito bij *Stieglitz en Comp.* 4 pCt. $92\frac{3}{4}$, $92\frac{13}{16}$; Certific. van Inschr. in Assign. 6 pCt. $77\frac{1}{2}$. — AMERIKA, Bank-Actiën $6\frac{1}{4}$.

Braz. 1843 5 pCt. $92\frac{1}{2}$; Col. ex Ven. 6 pCt. $15\frac{1}{16}$; Mexik. 5 pCt. $33\frac{1}{8}$.

In onze binnenl. fondsen ging heden zeer weinig om.

In Spaansche was daarentegen veel handel. Al dadelijk bij het openen der beurs vertoonden zich veelvuldige verkoopers, die, bij den lageren stand derzelve te Antwerpen en andere vreemde beurzen, en bij het voortdurende gebrek aan speculatie, op nieuw eene vrij gevoelige daling ondervonden hebben. Inzonderheid was dit het geval met Binnenl. 3 pCts., die circa $\frac{1}{4}$ pCt. lager dan gisteren blijven.

Mexico Uitg. v. 100 £ $21\frac{3}{4}$; Nieuwe Rijnspoorw. 119.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ pCt.; Prolongatie $2\frac{1}{2}$, 3 pCt.; Wissel-Disconto $2\frac{1}{2}$ pCt.

Laatste Prijzen te 5 uren: Integr. $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{1}{16}$; Handelm. $161\frac{1}{4}$ a $\frac{3}{8}$; Ardoins a 510 £ 22 a $\frac{1}{16}$.

AMSTERDAM, 13 *Julij.* EFFECTEN-SOCIETEIT. (*Te half vijf.*) Integr. $63\frac{15}{16}$. Onbep. Ardoins $21\frac{1}{2}$, $\frac{13}{16}$. Binnenl. 3 pCts. $29\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$, $\frac{3}{8}$.

Op de lager afkomende koersen der Spaansche fondsen van Madrid en Antwerpen waren ook hier dezelve wederom tot verminderde prijzen verkrijgbaar. In Binnenl. 3 pCts. was de affaire zeer geanimeerd.

Tot den genoteerden koers is slechts een gering postje Integralen verhandeld.

*** De HOOFDDIRECTEUREN van het INSTITUUT VOOR DOOF-STOMMEN te *GRONINGEN* brengen bij deze ter kennis van de LEDEN van genoemd Instituut, dat op WOENSDAG, den 23sten Julij aanstaande, des namiddags te half drie, in de NIEUWE KERK alhier, de KWEEKELINGEN van meergemeld Instituut in het openbaar BLIJKEN zullen geven van derzelver GEMAAKTE VORDERINGEN; terwijl ook alsdan de PREMIËN aan diegenen hunner, welke dezelve hebben verdiend, zullen worden uitgedeeld.

Voorts roepen Hoofddirecteuren voornoemd de LEDEN van het HOOFDDEPARTEMENT bij deze op, om op MAANDAG, den 21sten Julij aanstaande, des middags te twaalf uren, te compareren in de SCHOOL van meergedacht Instituut, tot het aanhooren van het VERSLAG der HOOFDDIRECTIE, het nazien der REKENING en het verkiezen van een NIEUW LID in de HOOFDDIRECTIE.

GRONINGEN, 14 Julij 1845.

Namens de Hoofddirecteuren voornd.:
W. J. MEURS WICHERS,
Secret.

De DIAKENEN van de Gemeente *WESTERBROEK* (2 uren van *Groningen*) vragen eene kundige en geschikte **VROUW**, van middelbare jaren, en van goede getuigenissen voorzien, als **MOEDER** in hun ARMHUIS.

De Voorwaarden zijn: KOST en INWONING. Echter, bij geschiktheid, wordt haar de vrijheid gelaten, om tot eigen voordeel eene BREI- of NAAISCHOOL op te mogen rigten.

Adres aan den Boekhouder-Diaken. — *Brieven franko.*

R. SCHOLTENS,
Bhr. Dk.

VERLOTING VAN SCHILDERIJEN,

van wege 't Genootschap: PICTURA.

De V. COMMISSIE berigt bij deze, dat de Verloting, in tegenwoordigheid der Deelnemers, zal plaats hebben HEDEN AVOND te 6 uren, in het LOKAAL der TENTOONSTELLING. Een klein aantal LOTEN is nog bij de Leden der V. Commissie te bekomen.

GRONINGEN, 15 Julij 1845.

Namens de V. Commissie:
FD. DE WITT, *Secret.*

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** MIDWOLDE, 9 Julij 1845. Heden beviel voorspoedig van eenen wélgeschapen ZOON TEELKINA KRANENBORG, geliefde Echtgenoote van

H. H. EDZES.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON B. BERGMANN, geliefde Echtgenoot van

H. BRAAMS.

GIETEN, 10 Julij 1845.
Eenige kennisgeving.

*** GRONINGEN, 11 Julij 1845. Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER ANNA POPPE, geliefde Echtgenoote van

L. SCHUKKING.

*** Getrouwd:

S. F. DE HARTOGH
en
HANNA DANIEL BENNEDICTS.

AMSTERDAM, 9 Julij 1845.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

H. E. BREGENBEEK
en
R. R. BRUGGERS.

BLIJHAM, 9 Julij 1845.

*** LEEUWARDEN, 10 Julij 1845. Getrouwd:

J. WITKOP
en
J. C. FOCKEMA.

*** Getrouwd:

J. RÖMELINGH, DE JONGE,
en
A. KRANENBURG.

GRONINGEN, 11 Julij 1845.

*** GRONINGEN, 8 Julij 1845. Aan den avond van heden ontsliep zeer kalm onze lieve en beste Moeder GESIEN MIEDENDORP, Weduwe van SJABBE DOORNBOS, in den ouderdom van 80 jaren en 5 maanden.

J. DOORNBOS, SZ.
Mede namens mijne Zusters en aangehuwde Broeders.

*** Heden morgen overleed, na een langdurig lijden, mijn dierbare Echtgenoot JOHAN CONRAD HOFFMANN, *Hortulanus aan de Hoogeschool alhier*, in den ouderdom van ruim 51 en na eene echtvereeniging van bijna 28 jaren.

GRONINGEN, 11 Julij 1845.

RENSKE EYSMA,
Wed. J. C. HOFFMANN.

*** Na ruim 16 jaren de genoegens van een gelukkig huwelijk te hebben mogen smaken, werd mijn hart heden morgen te $1\frac{1}{2}$ uur diep gewond door het treurig afsterven van mijne dierbare Echtgenoote TJABBINA VAN DER BAAN, in den ouderdom van 38 jaren en 6 maanden, zijnde den 9den dezer bevallen van eenen dooden ZOON.

Zes lievelingen, de panden onzer echtvereeniging, staren met mij, — voor zoo ver zij zulks kunnen beseffen, — haar met diepen weemoed in de eeuwigheid na, in de hoop, aldaar eenmaal weder met haar vereenigd te mogen worden. In het volle vertrouwen, dat een alwijze en liefderijke Vader onze lotgevallen regelt, hoop ik ootmoedig in Diens wil te berusten.

HOOGEZAND, 11 Julij 1845.

T. SCHELTENS,
Goud- en Zilversmid.

Eenige kennisgeving.

** Heden namiddag omstreeks 1 uur overleed mijne veelgeliefde Echtgenoote SIETJE HARMENS GLAS, in den bloeijenden leeftijd van bijna 25 jaren. Nadat zij mij voor 9 dagen een aanminnig Zoontje geschonken had, over wiens geboorte wij ons zoo zeer verheugden, moest ik haar, helaas! ten gevolge van eene hevige ongesteldheid, binnen weinige oogenblikken voor het geweld des doods zien bezwijken. Diep getroffen, betreuren onze Ouders, Broeders, Zusters en verdere Aanverwanten met mij haar gemis, doch wetende, dat de Algoede alles in wijsheid en liefde bestuurt, hopen wij ook dezen slag met gelatenheid te dragen.

LOPPERSUM, 7 Julij 1845.

Dr. **J. F. CAMPHUIS.**

** Heden morgen overleed, na eene langdurige ongesteldheid, mijn zorgdragende oudste Zoon GERRIT G. EBLING, in den ouderdom van ruim 48 jaren; diep wordt hij betreurd door mij en zijne verdere Betrekkingen.

OUDE PEKELA, 12 Julij 1845.

A. K. PIJBES,
Wedw. G. G. EBLING.

** Zeer zacht ontsliep heden, tot onze bittere droefheid, na eene ziekte van slechts drie dagen, ons geliefd tweede Zoontje FERDINAND FREDERIK, in den nog jeugdigen ouderdom van ruim twee jaren.

GRONINGEN, 13 Julij 1845.

P. H. PFEIFFER.
G. H. PFEIFFER, geb. **AIKEMA.**

Eenige kennisgeving.

** De Boekverkoopers **TEN BRINK & DE VRIES**, te *Amsterdam*, zijn Eigenaars geworden van:

PROEVE eener **GESCHIEDENIS** der **NEDERDUITSCHE DICHTKUNDE**, door Mr. *JERONIMO DE VRIES*, 4 Deelen, op Velin Papier, Postformaat.

Dit belangrijk Werk bevat niet alleen in zich de *Levensschetsen* van de DICHTERS der 13de tot de 18de Eeuw, maar geeft tevens eene korte *Bloemlezing* uit hunne Werken.

De weinige exemplaren, die nog voorhanden zijn, worden afgeleverd tegen den prijs van *f* 3 — 75, (in plaats van *f* 6.)

Voorts wordt bij hen met succes gedebiteerd:

SCHOONHEDEN uit de **NEDERLANDSCHE DICHTERS** der 17de, 18de en 19de Eeuw, door *G. ENGELBERTS GERRITS*, 2 Deelen, DERDE DRUK, vermeerderd met Dichtstukken van onderscheidenen aard. Prijs *f* 3 — 00.

KUNSTKRONIJK.

Uitgegeven door **K. FUHRI**, te *'s Gravenhage*, à *f* **10** per Jaargang.

Op den 19den Julij e.k. zal, ten Huize des Uitgevers, de **VERLOTING** plaats hebben der Schilderijen, Gravuren, Geïllustreerde Boekwerken, enz. behoorende tot den VIJFDEN JAARGANG, waarvan de laatste aflevering aan alle Inteekenaren verzonden is.

TOT DIEN DATUM KAN MEN NOG VOOR GENOEMDEN JAARGANG INTEEKENEN EN EEN LOT BEKOMEN IN DESZELFS LOTERIJ.

De KUNSTKRONIJK (HET GOEDKOOPSTE PRACHTWERK, DAT IN NEDERLAND WORDT UITGEGEVEN) bestaat uit:

VIERENTWINTIG afleveringen druks in groot kwarto, geïllustreerd met in den tekst gevoegde platen, versierde hoofdletters en andere ornamenten in houtgravures.

VIERENTWINTIG losse platen (Lithographiën, Houtgravuren, Etsen).

EEN LOT in eene Loterij van Kunstwerken *zonder nieten.*

Met den ZESDEN JAARGANG, die terstond na de aanstaande Loterij eenen aanvang neemt, heeft het Programma der *Kunstkronijk* eene aanzienlijke wijziging ondergaan. Dezelve bestaat voornamelijk daarin:

Dat de namen der medewerkende Heeren bekend zijn gemaakt en de Uitgever daaronder onze voornaamste Letterkundigen en Kunstschilders noemen mag;

Dat de 24 Lithographiën en andere Platen in de *Kunstkronijk* voortaan zullen bewerkt worden naar expresselijk voor de *Kunstkronijk* vervaardigde Schilderijen, welke den eigendom der *Kunstkronijk* blijven en later in de Verloting worden opgenomen, zoodat men voortaan geene plaat in de *Kunstkronijk* ontvangen zal, of deszelfs origineel bevindt zich in de Verloting;

Dat de *Kunstkronijk* ook voor het buitenland in de Fransche taal zal worden uitgegeven, waartoe door den Uitgever met buitenlandsche Boekhandelaren verbindtenissen zijn aangegaan.

☞ De eerste afleveringen van den ZESDEN JAARGANG zullen, onder anderen, bevatten ééne Lithographie naar eene originele teekening van ARY SCHEFFER, voorstellende DE DRIE KONINGEN, en door genoemden Heer aan den Uitgever ten behoeve der *Kunstkronijk* verkocht; voorts eene andere naar eene kapitale Schilderij van LOUIS MEYER, een ZEEGEZIGT voorstellende MET EENE STOOMBOOT, WELKE DE HAVEN VERLAAT, mede door den Uitgever voor de Verloting der *Kunstkronijk* aangekocht.

De Uitgever hoopt door eene ruime deelneming voortdurend in staat te worden gesteld, deze onderneming op dien soliden voet voort te zetten, waarop hij getracht heeft dezelve aanvankelijk te vestigen.

VERKOOPING VAN BOEKEN,

nagelaten door wijlen den Heer **E. K. GROENEVELD**, Oud-Rijks-Ontvanger, enz. te *Winschoten*, op MAANDAG en DINGSDAG, den 21sten en 22sten Julij 1845, 's namiddags te half twee te beginnen, ten Huize van J. H. DIJKSTERHUIS, te *Winschoten*.

De CATALOGUS dezer belangrijke Verzameling is gratis te bekomen bij den Boekdrukker JOH. HUISINGH, te *Winschoten*, en den Boekhandelaar R. J. SCHIERBEEK, te *Groningen*.

☞ De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij zijne **BOEKDRUKKERIJ** aan zijne Zonen **I. & J. OPPENHEIM** heeft OVERGEDRAGEN. Zijne geëerde Begunstigers voor hunne gunstbetooning dank zeggende, neemt hij de vrijheid zijne Opvolgers in hunne voortdurende welwillendheid aan te bevelen.

S. J. OPPENHEIM.

☞ In gevolge bovenstaande Bekendmaking, hebben de ondergeteekenden de eer zich aan te bevelen tot het DRUKKEN van alles, wat op eene volledige **BOEKDRUKKERIJ** gevraagd wordt; terwijl men zich van eene prompte en billijke behandeling zal kunnen verzekerd houden.

Gebr. I. en J. OPPENHEIM.

** De HOOGE RAAD heeft op den 20sten Junij 1845 aan Mejufvrouw GEERTRUI JOHANNA GOCKINGA, Dochter van *Mr.* SCATO GOCKINGA, *Raadsheer in het Provinciaal Geregtshof van Groningen*, en van wijlen Vrouwe GEERTRUI JOHANNA CORNELIA WICHERS, wettelijk gedomiciliëerd te *Groningen*, verleend BRIEVEN van MEERDERJARIGVERKLARING, goedgekeurd bij Zijner Majesteits besluit van den 27sten Junij 1845, no. 40, welke haar geven AL DE REGTEN, bij de wet aan de meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

Deze Bekendmaking geschiedt krachtens art. 486 van dat Wetboek.

KRAIJENHOFF,
Procureur voor den Hoogen Raad.

** De ERFGENAAM onder voorregt van Boedelbeschrijving van wijlen **GERARDUS JOSEPHUS BERING** en Mej. **ANNA RUDING**, Ehelieden, gewoond hebbende en overleden te *Groningen*, roept op hunne ONBEKENDE SCHULDEISCHERS, tegen ZATURDAG, den 2den Augustus, des namiddags te 4 uren, ten Huize van Mej. de Wedw. KUILENBERG, aan de Groote Markt, te *Groningen*, ten einde alsdan aan deze zoowel als aan de BEKENDE, dadelijk REKENING en VERANTWOORDING van zijn beheer af te leggen, en hunne SCHULDVORDERINGEN te voldoen, voor zoo verre het bedrag der Nalatenschap toereikende zal zijn.

Mr. J. J. CREMERS, q. q.

☞ Een ieder, die **BOEKEN** of **PAPIEREN**, behoorende tot de Nalatenschap van wijlen den Weleerw. Zeer Gel. Heer Ds. **H. T. ROSKES**, te LEEN of in BEWARING heeft, wordt verzocht, dezelve binnen de **14** dagen terug te zenden aan den Boekverkooper R. J. SCHIERBEEK, in de Guldenstraat, te *Groningen*.

** De **DIRECTIE** van het *TERMUNTER ZIJLVEST* verwittigt bij deze het PUBLIEK, dat, ter zake eener noodzakelijk te doene HERSTELLING aan de *MEEDEMER GRONDPOMP*, de **KLEIWEG**, loopende bijlangs het *WINSCHOTERDIEP*, van het DORP *EEXTA* af tot aan den WEG naar de *MEEDEN*, nabij het zoogenoemde *MEEDEMER TOLHEK*, **AFGESLOTEN**, en voor de PASSAGIE met PAARDEN en RIJTUIGEN **GESTREMD** zal zijn, van MAANDAG, den **14**den JULIJ 1845 af, tot nadere Bekendmaking; — zoodat de PASSAGIE, gedurende deze *STREMMING*, van de DORPEN *SCHEEMDA* en *EEXTA* af naar *ZUIDBROEK* en omgekeerd zal moeten plaats hebben langs den **GRINDWEG** over *NOORDBROEK*.

Namens de Directie voornd.:
U. E. STHEEMAN,
Secret.

** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op Donderdag, den 17den Julij 1845, des avonds te 7 uren, ten Huize van de Weduwe en Erven J. EEKHOFF, T.z., aan de Groote Markt, aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene ruime BEHUIZING met OPENE PLAATS, get. B 162 V, staande Oostzijde in de Lammehuiningestraat, te *Groningen*, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 3,37⁵, wordende door B. GEVERS bewoond.

II. Eene WOONKAMER, get. B 166 V, staande in een' Gang aldaar, zuidzijde van het vorige Perceel. — Om te aanvaarden den 1sten November 1845. — Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uren.

Mr. **H. P. WICHERS,** Notaris, residerende te *Leek*, en Mr. **W. LAMAN TRIP,** Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG, den 18den Julij 1845, des avonds te 7 uren, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. BULSING, in den *Doelen*, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek ter Verkoop aanbieden, om dadelijk te aanvaarden:

De BUITENPLAATS **BYMA** genoemd, gelegen te *Faan*, Gemeente *Oldekerk*, Provincie *Groningen*, nabij de Trekvaart en den Straatweg naar *Vriesland*, hebbende eene oppervlakte van pl. m. 48 Bunders, en bestaande uit eene aanzienlijke, hecht-sterke HEEREN BEHUIZING, ruim SCHATHUIS, waarin eene BOERENWONING en SCHUUR, STALLINGEN en KOETSHUIS; voorts afzonderlijke SCHUUR en kleine BOERENPLAATS, TUINEN en APPELHOF, BOSSCHEN en PLANTAADJEN, waarin verschillende fraaije AANLEGGEN, WEIDE- en BOUWLANDEN, benevens de REGTEN van COLLATIE, JAGT, ENZ.

Toebehoorende aan nu wijlen den Heer Mr. A. L. WICHERS VAN BYMA.

Informatiën omtrent dezen Verkoop zijn te bekomen op de Kantoren van voornoemde Notarissen, alwaar ook in tijds de Conditiën ter lezing zullen liggen, en de Bewijzen van Toegang der bezigtiging verkrijgbaar zijn.

Mrs. H. P. WICHERS en W. LAMAN TRIP, *Notarissen.*

** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP,** Notaris te *Groningen*, zullen, op Vrijdag, den 18den Julij 1845, des avonds te 7 uren, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. BULSING, in *den Doelen*, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene nieuw doortimmerde HEEREN BEHUIZING met TUIN er achter en vrijen uitgang naar het Klooster, geteekend letter K no. 106 V, staande op eigen grond, Westzijde in de Oude Ebbingestraat, te *Groningen*, wordende thans door Mevrouw de Douairière Baronnes VAN IMHOFF bewoond.

II. Eene geheel nieuw doortimmerde HEEREN BEHUIZING, gemerkt letter S no. 55, met TUIN er achter, staande Oostzijde in de Oosterstraat, te *Groningen*, zijnde, onder anderen, voorzien van ruime Benedenvertrekken, welke ook tot eene Zaal kunnen worden vereenigd, en van eene ruime Bovenzaal, geheel ingerigt tot het houden van MAÇONNIQUE VERGADERINGEN; deze Behuizing is laatst in huur gebruikt door de Loge *l'Union Provinciale*, gevestigd te *Groningen*: — dezelve is ook zeer geschikt tot het houden van BALS, CONCERTEN en andere Partijen.

III. Eene BEHUIZING met fraaije TUINKAMER en TUIN daarachter, geteekend letter F no. 254, staande en gelegen Westzijde in de Nieuwe Kijk-in-'t Jatstraat, te *Groningen*, wordende door E. KIERS in huur bewoond.

IV. De EIGENDOM van 42 Bunders, 46 Roeden en 20 Ellen *Land*, in de *Beerta* gelegen, zijnde een gedeelte van de *Kloostergare*, bij .. HAAN en Vrouw, onder derzelver Behuizing en Schuur, daarop staande, onder vaste Beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Sint Michiel verschijnende, huur van *f* 260.

Alles behoorende tot de nalatenschap van wijlen den Heer Mr. A. L. WICHERS VAN BYMA.

De voormelde Behuizingen zullen op den 1sten November aanstaande worden aanvaard en kunnen worden bezigtigd: die, onder no. 2 en 3 vermeld, des daags bevorens en op den dag van verkoop, des morgens van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uren; terwijl de Behuizing, onder no. 1 vermeld, is te bezien op gemelde dagen *alléén* des namiddags van 3 tot 6 uren en op BEWIJZEN VAN TOEGANG, in tijds ten Kantore van voornoemden Notaris verkrijgbaar, alwaar ook en ten Huize van Verkoop, 3 dagen bevorens, de Conditiën van dezen Verkoop ter lezing zullen liggen.

Mr. W. LAMAN TRIP, *Notaris.*

** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP,** Notaris te *Groningen*, zal, op DINGSDAG, den 29sten Julij 1845, des avonds te 7 uren, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. J. S. BONTEKOE, in *de Unie*, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek ter verkoop worden aangeboden:

Eene net doortimmerde HEEREN BEHUIZING met grooten TUIN daarachter en vrijen uitgang ter zijde, staande en gelegen op eigen' grond, ten Noorden in de Hofstraat, te *Groningen*, get. M 17 V; en eene BEHUIZING, daar nevens staande, mede op eigen grond, get. M 18 V, afzonderlijk verhuurd wordende, laatstelijk in eigendom toebehoord hebbende aan wijlen Mevrouw de Wedw. RUTGERS, geb. BRUGMANS. — De voormelde Behuizingen zullen op den 1sten November aanstaande worden aanvaard, en kunnen door de Gegadigden worden bezigtigd des daags bevorens en op den dag van Verkoop, des namiddags van 2—5 uren, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, in tijds ten Kantore van den Notaris verkrijgbaar, alwaar ook, gelijk mede ten Huize van Verkoop, drie dagen bevorens, de Conditiën van dezen Verkoop ter lezing zullen liggen.

** Ten overstaan van Mr. **J. J. CREMERS**, zal, op Woensdag, den 30sten Julij 1845, des avonds te 7 uren, ten Huize van de Erven EEKHOFF, aan de Groote Markt, te *Groningen*, in het openbaar worden verkocht:

I. Eene aanzienlijke KOOPMANS BEHUIZING, zijnde eene wél ter nering staande *KOEKEBAKKERIJ*, O 150 V, aan het Damsterdiep en den Nieuwen Weg, bewoond door J. VAN HAAGEN.

II. Eene welbetimmerde BEHUIZING, in de Folkingestraat, X 28 V, met TUIN en VRIJEN UITGANG, behoorende aan de Erven O. W. BARTELDS.

Perceel I, waarover *f* 2500 kan blijven staan, is inmiddels UIT DE HAND TE KOOP. — Te aanvaarden den 1sten Nov. 1845. Te bezien den dag van en vóór den Verkoop, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uren.

Mr. J. J. CREMERS

** Ten verzoeke van den Heer J. HORA BUMA, te *Zuidhorn*, gedenkt de Deurwaarder **J. HOMAN**, op Woensdag, den 23sten Julij 1845, 's middags te 12 uren, op gewoon krediet, te verkoopen: ongeveer 16 Bunders HAVER, 5 Bunders TARWE, 4 Bunders ROGGE, 2 Bunders GERST, en eenige Roeden AARDAPPELEN, alles te Velde staande onder *Zuidhorn*.

** Mr. **E. VAN EERDE**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, ten verzoeke van den Heer E. E. TONKES, op Woensdag, den 23sten Julij 1845, des avonds te 6 uren, ten Huize van den Kastelein H. VAN DER LAAN, te *Groningen*, publiek te veilen en te verkoopen:

Eene HEEREN BEHUIZING en groote SCHUUR, en nog eene BOEREN BEHUIZING, daar naast staande, geteekend no. 9 en no. 9 A, met 63 B., 78 R., 90 E. EIGEN KLEILAND en uitmuntend VEENLAND, staande en gelegen onder *Engelbert*, aan den Stads Trekweg, *DE OUDE ROODE HAAN* genoemd, zijnde eene zeer beklante **VEENDERIJ**, met nog 4 B., 80 Ellen EIGEN VEENLAND, gelegen onder de *Harkstede*, alles in onderscheidene Percelen.

II. De VASTE BEKLEMMING van 8 B., 74 R., 40 Ellen uitmuntend *Kleiland*, in twee Percelen, doende jaarlijks op Midwinter aan twee Eigenaren tot vaste huur *f* 64 — 00, mede onder *Engelbert* gelegen.

III. Den EIGENDOM van 8 B., 66 R., 60 Ellen uitmuntend *Behuisd Kleiland*, mede aldaar, zullende jaarlijks op den 1sten Januarij tot vaste huur doen *f* 100 — 00.

De Conditiën van Verkoop zullen acht dagen vóór den Verkoop ter lezing liggen ten Kantore van Mr. **E. VAN EERDE**, te *Groningen*, en van Mr **J. D. TRESLING,** Notaris te *Scharmer*; terwijl de Goederen dagelijks in oogenschouw kunnen worden genomen.

AANZIENLIJKE VERKOOPING.

Mr. **R. FEITH**, Notaris te *Zuidbroek*, Provincie *Groningen*, zal, op Woensdag, den 16den Julij 1845, des morgens te tien uren, ten Huize van de Wedw. KOOPS, Logementhouderes te *Zuidbroek*, publiek te Koop aanbieden:

I. Eene kapitale, in het jaar 1839 nieuws gebouwde, uitmuntend ingerigte en werkende **AARDAPPELEN-MOUTWIJNSTOOKERIJ**, genoemd *DE LEEUW*, hebbende, onder anderen, eene MOUTERIJ, 2 solide en fraaije GALLSCHE APPARATEN, 3 STOOMKETELS, 40 BESLAGBAKKEN, ieder van ca. **40** Vaten, grooten ZOLDER en 12 GRONDBAKKEN, inhoudende ruim **140,000** Ned. Kannen.

II. Twee roijale, mede in 1839 nieuws gebouwde **SCHUREN**, stallende over de **220** stuks Vee.

III. Eene eveneens in 1839 daargestelde en onlangs nog vernieuwde **DISTELEERDERIJ**, genoemd *DE KROON*, met twee TOESTELLEN, waarvan een ingerigt tot stooken van groote hoeveelheden SPIRITUS van **168** tot **180**%, benevens eene berging in 18 GRONDBAKKEN van **160,000** Ned. Kannen gedisteleerd.

IV. Zeven stukken extra best **BOUW-** en **WEIDELAND.**

Voormelde *GOEDEREN*, gezamenlijk van eene inhoudsgrootte van 9 B., 34 R. en 90 E., zijn allergunstigst gelegen te *Zuidbroek*, aan de Vaart naar *Muntendam*. Dagelijks te bezien en nadere Informatiën zijn daaromtrent te bekomen bij Jhr. Mr. T. J. VAN IDDEKINGE, Advokaat te *Groningen*, en bij den Hr. A. UPMEIJER, Inspecteur der Registratie te *Hoogezand*; terwijl in tijds de Voorwaarden van dezen Verkoop ter lezing zullen liggen ten Kantore van den genoemden Notaris.

** Ten overstaan van den Deurwaarder **GLAS**, gedenkt de Wedw. NANNE JURRIENS HUISMAN, aan hare Boerenplaats op *Garreweer*, onder *Tjamsweer*, op Vrijdag, den 18den Julij 1845, te 2 uren, **BOELDAG** te houden van 6 PAARDEN, 20 HORENBEESTEN, 28 SCHAPEN en LAMMEREN, 5 ZWIJNEN, al de BOEREN-, KERN- en MELKGEREEDSCHAPPEN; voorts al de VELDGEWASSEN op 30 Bunders Land, als: TARWE, BOONEN, HAVER, TOPGRAS en NAWEIDE.

HOUTVEILING,

onder WERKELIJKE HOUTKOOPERS, op Zaturdag den 19den Julij 1845, des morgens te 11 uren, ten Huize van de Weduwe F. VAN DER BOOGH, te *Appingedam*, van eene groote partij, uit onderscheidene Havens aangevoerde *NOORDSCHE HOUTWAREN*, bestaande in Maats en Overmaats VUREN BALKEN, eene partij DANTZIGER GREINEN BALKEN, alsmede LAURWIGSCHE en OSTRUSOERSCHE JUFFERS en KOLDERS, EIKEN BARKOENDERS ENZ.

Mr. **H. J. OFFERHAUS.**

FIRMA **VAN CLEEFF & HESSELINK**

1. *Donderdag, den 17den Julij* e.k., te 3 uren, zal men vóór en in 't VERKOOPLOKAAL bij den Apoortenboog verkoopen: Een assortement nette **MEUBELS, INBOEDEL** en verder **HUISHOUDELIJK GOED**, extra MANS- en VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN, waaronder vele zoo goed als nieuw; voorts LINNEN en WOLLEN, GOUD en ZILVER, ENZ. — Te bezien 's morgens van 10—1 uur.

2. *Vrijdag, den 18den Julij* e.k., op de GROOTE MARKT, VERKOOP van allerhande AFBRAAK, MEUBELEN, ENZ.

C. RUDOLF VAN DER MEER,

bij Der-A Kerkhof,

heeft op nieuw ontvangen: puik beste **GROENE HAAGSCHE HARINGS**, die tot eenen zeer matigen prijs, per Stuk en bij het Vaatje, bij hem te bekomen zijn.

---

f* 1000 & *f* 400 *is getrokken bij
***N. F. DE HARTOGH*,** in 't midden der Zwanenstraat, roode letter K no. 47; levert LOTEN voor de 3de KLASSE, die den 21sten Julij begint te trekken, volgens *Prijs-Courant*.

NB. Bij denzelven is eene GEMEUBELEERDE BOVEN-VOORKAMER **TE HUUR**, om dadelijk te aanvaarden.

HARDDRAVERIJ.

De HARDDRAVERIJ te *Hoogezand* heeft plaats op **DONDERDAG**, den **17**den Julij 1845. Zie het vorig nommer dezer Courant.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN van *Appingedam* maken bij deze *voorloopig* bekend, dat de HARDDRAVERIJ alhier voor dit jaar zal plaats hebben op **WOENSDAG**, den *dertienden* Augustus eerstkomende.

APPINGEDAM, den 12 Julij 1845.

Burgemeester en Wethouderen voornoemd,
J. POTTER VAN LOON.
Ter ordonnantie van dezelve,
H. J. BEBINGH,
Secretaris.

** Een wél beklant en druk werkzaam **COMMISSIONAIR** in alle soorten van KRUIDENIERSWAREN, te *Rotterdam*, verlangt volgaarne een' vluggen **LEERLING** van goeden staat, om, na eene vigilante leering van 2 à 3 jaren, tot GROSSIER of KOOPMAN te worden bevorderd; tevens met KOST, BEWASSCHING, GEZELLIG HUISSELIJK VERKEER, ENZ, en des verkiezende eene VRIJE KAMER. Hierop reflecterenden vervoegen zich met *franco Brieven*, onder lett. **A D**, aan het BUREAU dezer COURANT.

** Men verlangt, tegen de maand November aanstaande of vroeger: Eene **KAMENIER**, van goede Getuigschriften voorzien, van de Gereformeerde Godsdienst, tusschen de 25 en 40 jaren oud, bekwaam in het LINNEN- en WOLLENNAAIJEN en in het MAZEN en STOPPEN. Die hiertoe genegen is, vervoege zich in de Oude Boteringestraat, no. 106, lett. K rood, te *Groningen*.

BEKENDMAKING.

Eenige bekwame STEENHOUWERSKNECHTEN, hun Werk grondig verstaande, kunnen tegen goede belooning dadelijk WERK bekomen bij

H. KORST,
Leverancier en *Steenhouwer*,
in de Harderingestraat, te *Groningen*.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.